

MUSŲ VISUOMENĖJE

Permainos BALFo Direktoriatoje

Šalia 19-os USA piliečių BALFo direktoriais buvo išrinkti ir du naujai atvykę — K. Balčiauskas ir V. Rastenis. Seime "žinovų" buvo tvirtinama, kad nėra jokių kliūčių direktoriais rinkti ir ne piliečius.

Dabar paaiškėjo, kad "žinovai" apsiriko: labdarininkams organizacijoms šiuo atžvilgiu įstatymų esama griežtesnių net negu tie, kurie taikomi biznio bendrovėms.

Paaiškėjus, kad BALFas netektų daugelio privilegijų, jeigu pasiliktu ne piliečiai direktoriai, jie atsistatydina. Į jų vietą likusieji direktoriai, remiamiesi BALFo įstatų VI str. 3 punktu, išrinko kitus.

Laukia žodžio iš Tarybos

Po paskutinio Amerikos Lietuvių Tarybos susirinkimo, kuriame jau galutinai buvo patvirtintas visų už Lietuvos nepriklausomybę veikiančių srovių dalyvavimas Taryboje, kolonijose irgi pasidarė aktualus persitvarkymas ALT skyrių vadovybėse.

Ypač tai aktu artinantis Vasario 16-tai. Taip suprantama, kad tos dienos minėjimai bus rengiami ALT vardu, dalyvaujant visų keturių srovių veikėjams. Taip pat manoma, kad tų minėjimų proga surinktos aukos bei kitos pajamos bus skiriamos ALT remiamiesiems darbams finansuoti.

Bet tuo tarpu ALT skyriuose nesą gauta jokių žinių apie tai iš ALT centro. Tikimasi, kad ALT Vykdomasis Komitetas artimiausiu laiku duos skyriams atitinkamų nurodymų.

BALFo žygiai Washingtono

Pereitos savaitės pabaigoje Washingtono lankėsi BALFo pirmininkas kun. dr. J. B. Končius, išdininkas A. S. Trečionis ir Jonas Valaitis.

BALFo pirmininkas labai energingai gynęs visų lietuvių reikalus National Catholic Resettlement Council suvažiavime.

Lankantis atitinkamosse įstaigose esą patirta svarbių informacijų ir tikimasi, kad dėl to BALFo veikla imigracijos reikaluose galės padaryti reikšmingos pažangos.

Dailės paroda Chicagoje

Pereitą šeštadienį Chicagoje buvo atidaryta mirusio dailininko A. Barausko darbų paroda.

Paroda pasisekusi, tik apgailėstaujama, kad jos atidaryme gausiai apsilankiusios publikos tarpe buvę mažai matyti mūsų visuomenės veikėjų.

Lietuvių vardas spaudoje

Chicago Heraldo AMERICAN paskyrė visą puslapį nuotraukoms, parodančioms, kaip lietuviai treminiai veja lauk rusų propagandistus iš savo stovyklų.

Tas nuotraukas parupino lietuvius laikraštiniškai stasys Pieža, kuris ir DIRVAI maloniai leido taisyti pavaisais pasinaudoti. Dalis tų paveikslų bus įdėta kitame DIRVOS numeryje.

Lietuvių ir net ne lietuvių visuomenėje nemažai susidomėjimo sukėlė taip pat ir AMERICAN MAGAZINE paskirti dur puslapiai su pavadinimu "Tos gražiosios lietuvių tautos". Ten kalbama apie tris lietuvių tautos, šiais metais susituokusias

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
COLUMBUS, OHIO
Cleveland.

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State

No. 49

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO December-Gruod. 10, 1948

LITHUANIAN WEEKLY
Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio
Subscription per year in advance
In the United States \$3.00
In Canada .. \$4.00 Elsewhere .. \$4.50

Entered at Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

(33-ti metai :: 33rd Year)

Ragina sustabdyti Maskvos imperijalizmą

TAIKOS KONFERENCIJA GALI ĮYKTI BE RUSŲ

Paryžius. — John Foster Dulles, Amerikos atstovas UN konferencijoje, kalbėdamas pagrindiniais Amerikos politikos klausimais konferencijos delegatus, kvietė ir ragino laisvas pasaulio valstybes bendrinti savo jėgas kovai prieš komunizmo pavojų visai žmonijai.

Dulles savo kalbą sakė

Korėjos klausimo debatu metu. Jis apkaltino Rusiją rėmimu komunistų terorizmo Korėjoje ir nesikaitymu su United Nations.

"Mes matom riaušes, terorizmą ir vidaus suirutę kurstomas iš lauko pastangomis tų, kurie tikisi tuomi atsiekti savo tarptautinius užsimojimus", sakė Dulles. "Kiekviena valstybė, kuri

dar nėra komunistų kontroliuota, mažiau ar daugiau palaista šios taktikos.

Ši Dulles kalba buvo pati griausmingiausia sudaryti anti-komunistiniam blokui kokia tik iki šiol iš Amerikos pusės buvo UN posėdyje pasakyta.

UN politinė komisija užgyrė rezoliuciją, sulg kurios įsteigiama pietų Korėjos respublika. Pietų Korėja yra Amerikos zonoje; prieš keletą savaitę ten įvyko visuotini rinkimai UN komisijos, priežiūroje įsteigta valdžia.

Taikos derybos be rusų?

Paryžiuje, tarp didžiųjų valstybių diplomatų, kurie dalyvauja UN konferencijoje, eina tikrinimai, kad pasaulinė taikos konferencija 1949 metais gali būti suaukta be sovietų dalyvavimo joje.

Visi, kas tik dalyvauja UN konferencijoje, įsitikino, kad sovietai neturi jokio noro nei tikslo atstatyti pasaulyje taiką.

riškai apriboti. "veto" teisės vartojimą.

Gruodžio 6.

— Berlyno vakarinėje dalyje vakar įvykusiame rinkimuose dalyvavo beveik 85 procentai turinčių teisę balsuoti. Pirmosios žinios rodo, kad stipriai laimėjo socialdemokratai ir labai menkai stovi komunistai.

— USA, Anglija ir Prancūzija parąšė notą rusams su įspėjimu ir kaltinimais dėl Berlyno konstitucijos sulaužymo...

— Rusų ir jiems paklusniųjų kraštų delegacijos balsavo prieš pasiūlymą tęsti UN konferenciją kitų metų pradžioje.

— Amerikos ir Kinijos biznierių išvien prieštariauja tolimesniam rėmimui Čiang-Kai-Seko vyriausybės, nes tai, sako, būtų tik komunistams naudinga. Komunistų šalininkai iš savo pusės sako, kad ta parama būtų tik biznieriams naudinga...

Gruodžio 7.

— Berlyno rinkimuose socialdemokratai gavo 858,000 balsų, t.y., beveik du trečdaliu visų balsų. Likusį trečdalį pasidalino krikščionys demokratai ir liberalai demokratai. Komunistai beveik nieko negavo, jei neskaityti kokių 38,000 kortelių, sugadintų visokių sukalių. Dabar aišku, kodėl rusai savo dalyje nelaukė rinkimų, o sudarė savo atskirą valdžią "tikrai demokratiškai".

— Rinkimus laimėjo Berlyno socialdemokratai žada sudaryti miesto valdžią iš visų trijų partijų ir reikalauja, kad visame mieste būtų vieni pinigai — vakariečių markės, ne rusų. Taip pat prašo dvigubinti maisto tiekimą lėktuvais.

— 2,000 Berlyno elektros gamyklos darbininkų nutarė išeiti iš dirbtuvės rusų zonoj ir pereiti dirbti į anglų zoną, jeigu nebus paleisti 6 sumiti darbininkai ir pasiliks bolševikų primesta valdžia.

— UN politinė komisija į pasitarimus Korėjos rei-

kalais nutarė kviesti amerikiečių zonoje sudarytą Korėjos vyriausybę, bet ne sovietų zonos "liaudies vyriausybę".

— UN konferencija Paryžiuje, neišprendusi nei vieno svarbesnio klausimo, baigia savo posėdžius šio šeštadienio vakarą. Nutarė vėl susirinkti Flushing Meadow, New Yorke, 1949 metų balandžio 1 dieną, tai yra... melagių dieną.

— USA kongrese buvo pranešta, kad Graikijos valdžia ligi šiol nepajėgė susitvarkyti su sukilėliais. Bet Turkijoje, kuriai irgi duota parama, esanti padaryta didelė pažanga.

— Neamerikinės veiklos komitetas tikrai rado įrodymų, kad rusai šnipinėjo šiame krašte ir kad vyriausias šnipų vadas buvo pulkininkas Bykov, NKVD agentas.

— Iš Kinijos abi kovojančios pusės giriasi laimėjimais...

Gruodžio 8.

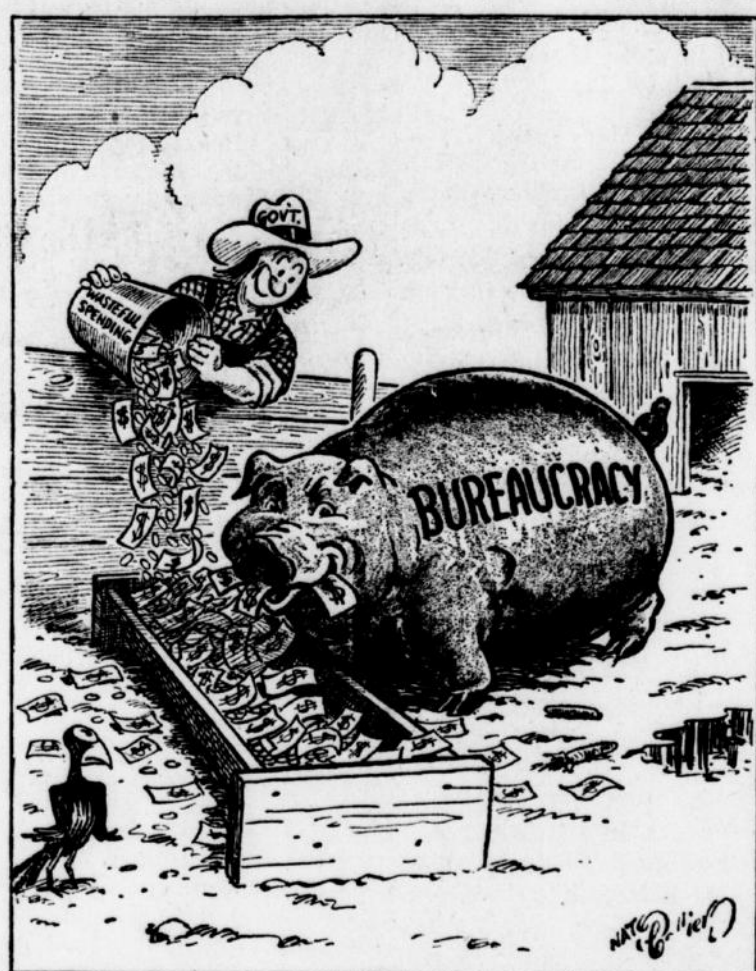
— 650 darbininkų ir technikų, rizikuodami gyvybe, pasitraukė iš Berlyno elektros stoties rusų pusėj ir pabėgo į anglų zoną. Kas mėnuo iš rusų zonos Berlyne pabėga apie 25,000 vokiečių.

— USA pradėjo tartis su Italija ir Jugoslavija Tariai leisti Italijai paduoti į Jugoslaviją kai kurias medžiagas, kurias Italija gauna pagal Marshallo planą. Iš Jugoslavijos praneša, kad numatoma didesnė sutartis dėl tokios prekybos, kurioje dalyvausią šešios vakarų bloko valstybės, keturios iš sovietų bloko ir Austrija...

— USA sutiko, kad būtų greit pradėtos derybos su

OINK! OINK!

By NATE COLLIER

Amerikos pramonės ir biznio vedėjai, kurie neša didžiausią taksų našta, kaltina valdžią beprasmiškai aikvojančią visų gyventojų taksais sumokamus pinigus.

MARŠALAS VASILEVSKI PASKIRTAS I KINIJA

(Musų korespondento)

Jei stebuklas neįvyks, tai netrukus Kinija bus raudona. Ją valdys Maskvoje išsimokslinęs raudonas išnerolas Mao Tse Tung. Iki šiol Maskva rėmė Mao Tse Tung tik slapta, o šiomis dienomis jam "patarti" pasiūstas rusų maršalas Vasilevskis. Jis neseniai buvo atleistas iš generalinio štabo viršininko pareigų, tad pasaulyje pasklido gandai, jog Vasilevskis pakliuvęs į nemalonę. Tik dabar paaiškėjo paslaptis, kad "nemalonus" reikšmė. Vasilevskis laikomas geriausiu rusų strategu Azijoje...

Šaukštai po pietų

Patys kiniečiai dar nesuvokia tikros įvykių reikšmės. Jie iškilmingai tvirtina, kad nori krašte atstatyti tvarką ir taiką. Komunistų esą nedaug, ir tie patys tautiniai komunistai.

Keistu sutapimu panašiai galvoja ir daugelio anglų bei amerikiečių politikų.

Anglai turi kaž kokių slapčių vilčių, tiesiog juokingų, atvirai kalbant. Dar kraštas nėra galutinai komunistų okupuotas, o anglai jau svarsto, kokie tie Kinijos komunistai bus. Girdi, gen. Mao Tse Tung busias Azijos Tito. Jis nenorėsiai akiai pasiduoti Maskvos diktaturai ir stengsis įvesti bolševikiškos proletarų diktūros, o

Austrija dėl taikos sutarties, jeigu... kiti "trys dieji" sutiks.

— Marshallas keletą savaitių negalės eiti pareigų. Jam padaryta sėkminga inkstų operacija.

— UN politinė komisija pasmerkė sovietų atsakymą išleisti už svetimųjų ištekėjusias sovietų piliečius. Bet tie juk vis vien neišleidžia...

ieškoti vidurio kelio bei gyvenimo su visais. Pagaliau ir Maskva vien taktikos sumetimais nenorėsianti Kinijos užgniauzti...

Tokie malonūs anglų sapnai. Patys save smilkina ir kitus apleidžia dumais.

Palestina ir Berlynas

To Maskvai ir tereikia. Jau viename laiške jums pasakojau, kad Maskva "leidžia dumus" Europoje. Iki paskutiniųjų tempia Berlyno klausimą, trukmą, bet karo dar saugosi. Ir karas dėl Berlyno tikrai nekils.

Tas pats ir su Palestina. UN konferencijoje klausimas nei krust į priekį. Zy-dai nesitraukia iš turtingųjų Palestinos vietų, o arabai — nei muštis, nei taikintis. Tas labiausiai ir patinka Maskvai.

Kaip migloje...

Paskutinę savaitę Paryžiuje buvo be galo didelės rūšos. Vieną vakarą išėjo su vienu mūsų žinomų poetų iš UN konferencijos rūmų, kaip tik po nevaisingo posėdžio Palestinos reikalų. Buvo tikrai neįdomūs, kadangi ru-mai stovi ant pat Senos upės kranto, tai per rūką negalėjome matyti ne tik tiltų, bet nei žingsnio prie-kino...

Einame ir graibomės už murų, kad neįkristumėm į upę. Poetas ir sako man:

— Tas didžiulis rūkas, ta baisi migla man primena dabartinę padėtį pasaulyje. Viskas paskende nepermatomame rūke. Dedi žingsnį ir nežinai kur. Kas sėdi namuose, tas nemato tos prakeiktos miglos. Ar ne taip pasaulyje? Kas nesidomi, tas nenujaucia, kodėl baisioje migloje pasaulis skęsta

Z. U.

Valdžia grūdų eksporto biznyje

Šių metų derliaus grūdų ir grūdų produktų eksporto biznyje US valdžia pasiekė naujo rekordo, jeigu į užsienį grūdų išvežimo programa bus praves-ta, kaip Agrikultūros Departamentas yra numatęs.

Departamentas praneša, kad 1949 metų sausio-vasario-kovo mėnesių skirti išvežimui užsienin grūdai sudarys devynių mėnesių šių metų derliaus bendrą 15,033,000 tonų kiekį, arba apie 582,000,000 bušelių.

Kiek grūdų bus išvežta balandžio-gegužės-birželio mėnesių dar nenumatyta, tačiau sudėjus šių 12 mėnesių grūdų ir miltų eksportą pasidarys daug daugiau, negu eksportuota iki liepos 1 šių metų, per pirmesnius 12 mėnesių. To laikotarpio grūdų ir miltų eksportas pasiekė 15,250,000 tonų arba 578,500,000 bušelių.

MAISTAS ŽYMAI NEATPIGS

Nors dabar pradėjo rodytis kaikiurių maisto produktų atpigimo ženklai, žinovai tikrina, kad 1949 metais, bendrai imant, maisto kainos pasiliks aukštos. Kai kurių maisto produktų kainos dar net pakils.

REIKĖS DAUGIAU UKIŲ GAMYBOS

Valdžia ragina ukinkus rūpintis dauginimu maisto produktų 1949 metais, tarp to ir pieno produkcijos. Valdžia numato, kad ir toliau tęsis dideli maisto pareikalavimai.

Šių metų rekordinis ukių gaminių kiekis davė šaliai 14% daugiau maisto, negu gauta prieškariniais 1935-39 metais.

Ukininkai raginami didinti produkciją vištų, pieno, daugelio daržovių, avių. Kiek anksčiau ukinkams buvo patarta susilaikyti nuo perdidelio sėjimo kviečių ir bulvių sodinimo kitą pavasarį, kad nesudarytų per dideli perviršiai.

Kiaulių pataria padauginti, padidinti kitą metų kiaulienos mėsos.

ALUMINO industrijoje įvyksta naujenybė tokia, kad suvirš 300 alumino padargų įmonių sudarė savo kooperatyvą ir nusitarė nupirkti iš valdžios dirbtuves, gaminimui sau reikalingo alumino.

Tas kooperatyvas kreipėsi į valdžią prašant, kad suteiktų parduoti iš karo laikų likusias dvi alumino liejyklas, Massena, N. Y., ir Riverbank, Cal.

ALIEJAUS iš žemės produkcija visame pasaulyje, sulig surinktų žinių, šimet per pirmus septynis mėnesius pasiekė naujo aukšto laipsnio, nes šieina po 9,403,962 bačkos kiekvienai dienai.

Antroje vietoje po USA, stovi Viduriniai Rytai, kur aliejaus pumpavimas pašoko daugiau, negu kurioje kitoje užjūrinėje šalyje.

INDUSTRIJINĖ produkcija Prancūzijoje pakilo tiek, kad daro pokarinius gamybos rekordus.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

PAKELIS Miesto TARNAU-TOJAMS ALGAS

Pittsburgho mayoras Lawrence pranešė, kad 1949 metais miesto valdyba stengsis išsiversti iš savo iki šiol nustatytų įmėgų, nedidinant gyven- tojams taksų.

Mayoro biudžete numatyta pakėlimas po \$180 algų kiek- vienam miesto savavil d y b e s tarnautojų metuose; pakėlimas policininkams ir ugniagesiams nuo \$50 iki \$75; moterims po- licininkėms, kurios prižiūri tra- fiką prie mokyklų, nuo \$54 iki \$75 mėnesiui.

Bendrai šie algų pakėlimai miestui atsieis \$583,000 dau- giau metuose.

Mayoras Lawrence pasiryžęs pakelti miesto sveikatos depart- mento standartą iki Federalio Sveikatos Biuro nustatyto lai- p- snio.

Jis nori įsteigti miesto Džio- vos Kontrolės skyrių, kaip pir- mą žingsnį sveikatos priežiūros pagerinimo programoje, sulę- Federalio Sveikatos Biuro re- komendacijų.

Mayoras numato skirti \$253,- 000 daugiau miesto sveikatos departmeniui.

NUOMŲ KONTROLĖ PASILIKS

Pittsburgho federalis nuomų kontrolės administratorius prane- ša, kad Pittsburgho srityje federale nuomų kontrolė pasi- likt tol, kol valdžia galės apru- pinti miestą reikalingais gyve- namais namais.

SERBU KOVA SU KOMUNISTAIŠ

Wilmerding, Pa. — Serbų Progresyvių Klube, kurį da- bar užgrobė komunistai visi- kon savo kontrolėn, prasidėjo atkakli kova komunistų atsi- kratymui. Byla atsidurė net teisme. Komunistai kaltinami naudojimu to klubo patalpų, narių duoklių komunistų reika- lams; klubo pinigai aukojami komunistų propagandai, klubo patalpose komunistai laiko sa- vo mitingus, platina literatūrą ir laiko panikėje visus kitus narius.

NUŠAUTA 280 MESKŲ

Medžioklės komisijonierius iš Harrisburg skelbia, kad šio ru- dens meskų medžioklės sezonu lapkr. 15-20, nušauta tik 280 meskų, mažiau, negu pusė 1947 metų laikikio, kada buvo nu- šauta 569 meskos.

Medžioklės įstatymas reika- lauja, kad raportas apie kiek- vieną nušautą meską būtų pa- tiektas valstijos komisijai ne vėliau 5 dienų po nušovimo.

Briedžių medžioklė baigiasi gruodžio 11 d., o medžiotojai privalo raportus pristiekti ne vėliau gruodžio 16 d. Už ne- pristatintą raportą laiku me- džiotojas baudžiamas po \$2.

Medžiotojai Pennsylvanijai su- važiuoja ir lietuvių net iš Ohio ir kitų aplinkinių valstijų.

Reikalaus angliakasiams 6 valandų darbo dienos

Eina žinios iš United Mine Workers centro, kad sekantis John L. Lewis minkštos anglies kasyklų savininkams reikalavi- mas gali būti šešių valandų darbo diena, 30 valandų savai- tėje.

Dabartinė angliakasių unijos sutartis su kasyklomis apima 8 valandų darbo dieną, 40 va- landų savaitę. Ši sutartis bai- giasi 1949 metų birželio 30 d.

ZUVO LIETUVIAI

Gruodžio 6 d., netoli Apollo, Pa., prie angliakasyklos, kurią buvo atvykęs apžiūrėti, tapo automobilijje užmuštas Karolis Žukas, 31 m., iš Brownstown, j. žmona, 24 m. amžiaus, ir jų giminietė mergaitė, 4 metų. Pačių žukų jauna dukrelė išli- ko gyva ir mažai sužeista.

Nelaimė įstiko kai atbulai stumiamo 11 vagonų traukinio paskutinis vagonas juos sutry- nė, automobiliiui stovint ant geležinkelio bėgių.

TYRINĖJA PLIENO PRISTATYMĄ

Senato Mažų Biznių komisi- ja šį rudenį veda Pittsburgho ir visos Pennsylvanijos plieno išdirbysčių plieno tiekimo sis- temą, po to kai plieno industri- ja pakėlė kainas ir sutarė par- duoti plieną, jeigu pats pirkė- jas apsimokės atvežimo kaštus.

Pirmiau už plieno atvežimą mokėdavo pačios išdirbystės.

Šio tyrinėjimo tikslas yra sužinoti ar maži plieno apdirbė- jai tolimesnė srityse gauna savo darbus reikalingą plieną.

Tyrimas iki šiol jau apėmė beveik visą 100 nuoš. ir palie- tē arti 300 plieno išdirbysčių.

BALSAVIMŲ KAŠTAI

Po rinkimų, politiškos parti- jos ir kandidatai turi pristatyti valstijos sekretoriui savo išlei- sty rinkimų vajams sumų apy- skaitas. Tas skaitlines gaus, pasirodo, kad Allegheny apskrityje Demokratai savo vajai iš- leido \$111,791; padalinus tai kiekvienam balsui paduotam už Trumaną, kiekvienas balsas at- siejo po 32 centus.

Republikonams kiekvienas už Dewey gautas balsas kaštavo po \$1.12, jų partija rinkimų vajui išleido \$283,542.

REIKALAUJA DAUG AMATININKŲ

Pittsburgho industrijos la- bai trumpa išsilavinusių amati- ninkų, kaip praneša State Em- ployment Service. Nors tūk- stanciai šiaip darbininkų yra be darbo, amatininkų čia nepakan- ka. Sako, miestą privalo pa- stiprinti patraukti čia amati- ninkų iš kitur, kurie ras sau pakankamai darbo.

Pennsylvanijoje u k i- ninkų turgų yra daugiau, negu kurioje kitoje valstijoje.

Didžiausias galvijų turgus rytuose nuo Chicagos stokjar- dy yra Lancaster, Pa.

LIETUVIAI GRAŽIAI PASIRODĖ

Gruodžio 4 d. įvykusioje In- ternational Institute tautų pro- gramoje lietuviai gražiai pasi- rodė. Nors Lietuvių Balso ra- dijo klubo dainininkai nesu- pėjo pasirošti ir nedalyvavo, bet užtai buv. tremtinių šokėjai pašoko tris gražius tautiškus šokius. Šoko keturios poros, vyrai ir mergaitės dėvėjo tau- tiškus drabužius. Inž. Jonas Duncia šokėjams pagrojo akor- deonu. Žiurovai lietuvių šoke- jus sutiko gana šiltai ir paplo- jo bene daugiau nei kitų tautų menininkams. Šokėjai buvo še tremtiniai ir tremtinės: Vacys Urbanas, Jonas Paskauskas, Vy- tautas Alkevičius, Jonas Bud- ryš, Aleksandra Žemaitienė (ve- dėja), Marytė Navickaitė, Jad- vyga Duncienė ir Vanda Viš- kerienė.

Sokius pradant Marytė Na- vickaitė anglų kalba paaiškino Lietuvos trumpą istoriją, jos laisvės ir pavergimo laikus ir priminė, kad lietuvių tauta yra mėgėja sokų, kurie turi tau- tos veiksmų ir darbų reikšmę. Kadangi Instituto vadovybė buvo labai patenkinta lietuvių programa, jie ir vėl užkvietė mūsų šokėjus kitame jų pareng- tame pasokti.

Patį "Old World Market" pa- rodėle buvo gana įdomi. Lie- tuvių skyrius šimet buvo gra- žus ir įdomus. Ypatingą žiu- rovų dėmesį atrėpė Lietuvos Vytis, kurią išstatė Dr. Euge- nija Gurskaitė. Tą Vytį jai iš- siuvo — baltą žirgą į raudoną dugną — ir atsiuntė viena jos globojama tremtinė iš Vokiet- jos. Išsiuvinėjimas nepaprast- tai gražus, šilku ant šilkines medžiagos. Dr. Gurskaitė Vy- tį įdėjo į puikius rūmus.

Nemažesnį įspūdį darė ir lie- tuviškas gintaras, kurio buvo gražaus ir daug. Labai patiko dail. Vebros medžio drožinys Ausros Vartų Marijos paveik- lio Vilniuje replika, kurį išstatė Marija Sims. Šiaip daug au- dinių, kryžių, lietuviškų lėlių, tautiškas kostiumus ir daugy- bė kitų dalykų lietuvių paviljone darė turtingą ir įdomią.

Lietuvių skyrių suruošė Lie- tuvių Moterų Klubas narės, Jos aukėjo daug dovanų, pripirko medžiagų ir prisiuvo lietuviš- kais kostiumais lėlių, kurias parodėle pardavinėjo. Nes ir lietuvis nori prisidėti sukelti lėšų pastatymui naujo Institui- to namo, kuriame bus ir Tau- tų Salė. Tose salėse neabejo- tinai bus skirta ir lietuviams vieta. Taigi mes lietuvių tau- rime ir darbo įdėti, kad nepa- siliktume užpakalyje kitų tau- tų.

Lietuvių skyrių organizavo Moterų Klubas narės: Katarina Stokas (pirm.), Rožė Bilaitienė, Marija Meskinienė, Pranė Stepanauskienė, Ona Kudzienė, Nellė Stark, Ona Kebabienė, Joms taktininkavo Dr. Eugeni- ja Gurskaitė ir šių žodžių ra- šytoja.

Įdomu, kad Instituto salę iš- dekoravo Richardas Bilaitis, R. Bilaitienės sūnus, jaunas stip- rus lietuvis.

Tikimes kitais metais lie- tuvių skyrių ir programą suruo- šime dar geresnį ir įdomesnį. Kodėl mes turime ja ruošti, la- bai gerai atstak vienam užkla- susiam K. Stokui. Jį pa- sakė: "Jei norime, kad mus ži- notų, tai turime rodytis".

Lietuviai visur ir kiekvienai progai pasitaikius privalo ro- dytis, kaip geriausiai galėda- mi. Mums reikia rodytis, kad mes pavyzdinai, kad mes nuo- širdys, kad mes kultūringi, kad mes gabūs, kad mes pasiryžę ir kad mes mokame. Tik to- kios tautos pajėgia išgyventi, nors jos ir mažos, nors ujam- stambiųjų agresorių. Prisimin- kime lietuvišką patarlę: "Auk- sas ir pelenuose žibą". Buki- me tuo aukso — gyvensime!... M. Sims.

RADIJO CHORAS

Primenam radijo choro na- riams, kad koncertas artėja. Kadangi Kalėdų savaitę nebus repetiocijos, lieka tik tai šešios repetiocijos ligi koncertui, kuris įvyks sausio 30 d., 1949 m.

Raginame visus choristus bu- tintai dalyvauti kiekvienoje re- petiocijoje. Kaip ir pirmiau re- petiocijos laikomos trečiadieniai- s 8 val. vak., International In- stitute, East Grand Blvd. prie Dubois.

Linksmu pranešti, kad turi-

me kitą naują tenorą, Leo Ven- grauską. Radijo choras dabar turi per 40 narių.

RADIJO KLUBAS

Anthony ir Catherine Stokas ir George Paulauskas prisirašė prie Amerikos Lietuvių Balso radijo klubo pereitą savaitę. Mrs. Stokas yra pasižymėjus valgių parengimu. Kaip jau buvo paminėta, per Michigan State Fair ji turėjo laimėjimų, o prieš Dekos dieną jos patari- mai buvo įdėti žymiam Detroit Times dienraščio puslapyje.

George ir Antanina Kavalai, Stanley ir Elžbieta Paurazai vėl įsirašė į klubą.

Radijo klubo pirmininkas Pe- tras Medonis minėjo gimtadienį gruodžio 8 d. Bendradarbiai linkime jam sulaukti dar daug linksmų gimtadienių.

BALFO VAKARAS PASISEKĖ

Bendro Šalpos Fondo Detroi- to 76-to skyriaus vakaras per- eitą sekmadienį labai gerai pa- sisekė. Keletas šimtų lietuvių suvažiavo maloniai praleisti la- iką ir tuo pačiu metu išiesti įrelingą ranką broliams-se- lėms lietuviams, kurie kencia ištremime.

Kuriems laimė nusisypsojo, tiems teko dovanos, suauktos duosnių narių. Parengime bu- vo daug ir buvusių tremtinių.

REKOLEKCIJOS SV. JURGIO PARAPIJOJE

Rekolekcijs sv. Jurgio pa- rapijoje, Westminster prie Car- doni, įvyks tuoj prieš Kalėdas, Gruodžio 21, 22 ir 23 d. Para- pijiečiai ir kiti Detroitiečiai la- bai domisi nauja Dievo Apvai- zdos (Lithuanian Church of Divine Providence) bažnyčia, kuri statoma prie Schaefer ir Grand River. Nepraėina nei vienas sekmadienis, kad nebu- tų lietuvių nuvažiuosiu pažiū- rėti, kaip statymas progresuo- ja.

Parapijos choras turės repe- ticijas tuoj po šimtos šį sekma- dienį, gruodžio 12.

LIETUVIŲ "BOWLING"

Detroito Lietuvių Vyčių 102 kuopa suorganizavo savo "Bow- ling League", kurioje dalyvau- ja 40 lietuvių, 19 merginų ir 21 vyras. Bolininkų pirminin- kas yra Frank Paterson.

Detroito Vyčiai parodo gerą pavyzdį visiems savo nemulsta- mu veikimu sporto srityje, liau- dies meno ir lietuviškos pala- kymu mūsų jaunime.

Bowling lošimai įvyks kiek- vieną sekmadienį, 3:30 p. p., Grand River Recreation, prie Grand River ir Livernois. Ga- lima matyti nemokamai.

Vyčiai rengia savo metinį balių, kuris įvyks Kalėdų va- karą, gruodžio 25, buvusioje Lietuvių salėje. rjv.

PADEKA

Detroito Lietuvių Buv. Trem- tinių Draugija, š. m. lapkričio 14 d., Detroito, suruošė viešą vakarą su vaidinimais. Vaka- ras pasisekė puikiai ir davė gana gerų rezultatų. Vakaro pasisekimo nuopelnai priklauso Detroito Amerikos lietuvių se- nosios kartos išeivijai, kuri tam parengimui nuoširdžiai pritarė ir parėmė. Vakaro parengime gelbėjusiems: nuoširdžiam tremtinių rėmėjui š. v. Antano parapijos klebonui kun. Borei- čiui, kuris į vakarą buvo pa- kvieštas, kaip garbės svečias, Mr. ir Mrs. Medoniams, Mr. ir Mrs. Ambrosams, Dr. Eugeni- jai Gurskis, Mr. Pilka, Mrs. Kučinskienė, Mrs. Saltienė, Mrs. Rauby, Mr. Strazdui ir Detroito Amerikos lietuviams, taip gausiai atsilankiusiems į vakarą, reikiame nuoširdžią padėką.

Detroito Lietuvių Buv. Tremtinių Draugijos Valdyba

Vytautas Markuzas

Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
8029 Manila Detroit 13, Mich.

DIRVAI išsirašyti nereikia laukti pradžios metų. Išsira- šykite dabar. Pusi metų \$1.50

Detroit, Mich., Naujienos

HARTFORD, Conn.

Mūsų klubas tapo tarsi cen- tras socialinės ir kultūrinės veiklos. Jo rumuose draugijų narių susirinkimai ir sociališki pobuviai įvyksta kasdien ir kas vakarą klubo vyksta veikėjų pastatarimai.

Klubo vedėjas Antanas Am- brozas minėdamas savo šeimi- ninkavimo klube sukaktį šau- niai savo draugus ir klubiečius vaišino bankiete, kas, kaip spē- jama, kainavo jam apie \$350! Bet Ambrose gerasirdis žmo- gus, o prie to ir "nebidnas"! O labai socialiai nusiteikęs, ta- tai nenuostabu, kad jis nesi- galėjo išlaikyti pavaišinimui sa- vo artimųjų.

Svečių buvo apie 150, visi valgė ir gėrė kas ko norėjo. Programą išplėdė p-lės Jean Hart meno mokyklos mokiniai- šokė, dainelėmis ir muzikos bei akrobatiškais scenos meno dalykėliais.

Programos vedėju buvo klubo direktorių pirm. Juozas Gi- raitis. Kalbas pasakė šie mu- sy veikėjai: adv. F. Mančinas, Valstijos Legislatūros senato- rius-elect, Policijos adminis- tracijos departamento vedėjas, kapitonas Oakley, Walter M. Chase, Valstijos Liquor Com. pa- reigunas Juozas Januškevičius, J. Pilky ir kiti. A. Ambrozo svečiai susižavėjo bankieto įs- pudžiais.

KLUBO BANKIETAS MIRĖ MORKUNIENĖ

Mirė lietuvių Grace Morku- nienė, palaidota su bažnyčios iškilmingomis apeigomis. Jos laidojimo progą paskutinį pa- tarinimą velionei suteikė kar- sto nešėjai: V. Kasparas, A. Grima, M. Johnson, S. Bra- zauskas, J. Motekaitis ir B. Vi- deikis. Lai bus lengva jai Ame- rikos žemėlė.

SUSIRGO

Sunkiai susirgo lietuvių: Giraitienė ir M. Raymondienė. Abiem padarytos operacijos. Yra vilties, kad abi pasveiks ir vėl sugrįš prie lietuviškos veiklos.

"KALAKUTI" DIENA

atėjo ir praėjo. Buvo daug bankietų šeimos ir kavinės "kalakuti" šventės progą.

Šių žodžių rašėjui teko šven- tį pas M. Januškevičienę, jos dukras, Marytę ir Sofiją bei žentus: James O'Meara ir Robert Johnson šeimos West Hartfordo ir šauniai baliavoti.

Ispudingos mišrios šeimos: Johnson švedų kilmės amerikie- tis, O'Meara, airių kilmės, bet jiedu vedė gražiai išaukle- tas lietuviškas ir abu nutautė- jos — tapo lietuviai: jie kalba lietuviškai, jų dukrelės Bever- ly Johnson, 10 metų amžiaus, ne tik kalba, bet scenoje muso publika žavi lietuviškų poe- mų deklamavimu ir piano skambi- niu, Beverly Johnson, spēju- sus ne tik talentinga meninin- kė, bet pavyzdinga lietuvių. O'Mearų dukrelė, Nancy, 2 me- telių, bet jau deklamuoja: "Se- nas diedas", sekdama Beverly pavyzdį.

Kur gi rasi tokius pavyzdin- gus lietuviškus, pilnus tautinio idealizmo dvasios, kaip jaunū- kevičių šeima, kuri net savo žentus sulietuvino ir auklėja lietuviškas šeimas mišrių ve- dybių šeimos.

Kur gi rasi tokius pavyzdin- gus lietuviškus, pilnus tautinio idealizmo dvasios, kaip jaunū- kevičių šeima, kuri net savo žentus sulietuvino ir auklėja lietuviškas šeimas mišrių ve- dybių šeimos.

PAGERBS PR. MANCIUNĄ

Gražiai pagerbs mūsų jauną- jį profesionalą, adv. Praną Mančiną, pereitais rinkimais laimėjusį Conn. valstijos sena- toriaus vietą 7-me distriktė, kur niekad Demokratas nebuvo išrenkamas, o dabar mūsų tau- rus tautietis laimėjo rinkimus.

Tai pirmutinis mūsų sostinės lietuvių pateko į valstijos sel- melį. Jam pagerbti rengiamas gražus bankietas klubo audito- rijoje, bus žymių svečių valsti- jos ir miesto aukštųjų pareigu- nų ir rinkimus laimėjęs guber- natorius Bowles.

Adv. Mančinas jau trečiąjį terminą kandidatas mūsų klubo pirmininko pareigoms. Jis gražiai klubui vadovauja, visų mylimas ir pavyzdingas mūsų tautietis.

ISIKURĖ TREMTINIŲ KOMITETAS

kurio pareiga rūpintis sura- dimu tremtiniais būtų ir dar- bo šansų. Komitetui vadovau- ja W. M. Chase. Jau išduota virš 25 užtikrinimai tremtinių perkėlimui iš Vokietijos į Hart-

fordą ir jo apylinkę. Komiteto teisiniu patarėju yra adv. F. Mančinas.

SIMKAI ISIKURĖ

Pilkauskams, Rudzinskams ir kitiems prieteliams padėdant, jauna pora lietuvių, kompozito- riaus St. Simkaus sūnus Neris Simkus ir jo žmona, daktarė Šimkienė, įsikūrė Hartforde. Dr. J. Jahis, vietos žymaus dentoisto padedama, Šimkienė gavo tarnybą St. Francis ligo- ninėje.

TMD DARBAI

Vietos Tėvynės Mylėtojų Dr- jos 60-tas skyrius labai gražiai veikia. Pereitame sezone su- rengė tris gražias meniškas programas. Nepamiršo ir trem- tinių šelpimo: pasiuntė už \$150 tremtiniais pakietukų, suda- rytų už TMD pramogose gautas geražirdžių aukas.

Šiais metais TMD skyriaus vadai mano surengti pora gerų menišku koncertų ir paskaitų.

Pirmutinis koncertas įvyks sausio mėnesį, pakviestos Wor- cesterio menininkės, Lietuvių Moterų Klubo choristės, solis- tės ir vaidintojos aplankyt mu- su sostinės lietuvių ir sužavė- ti juos savo meniskais talen- tais. Prie TMD yra susispietęs burelis vietos žymių veikėjų vyrų ir moterų.

RINKIMAI KLUBE

Klubo valdybos ir direktorių rinkimai arti, patartina, kad klubiečiai išsirenktų senuosius klubo vadus, kurie sekmingai tvarko klubo reikalus, kelia jo garbę ir kartu lietuvių vardą Conn. sostinėje. VMK.

YOUNGSTOWN, O.

MIRĖ M. SUEONIS

Gruodžio 5 d. čia mirė ilg- metis gyventojas, geras tauti- nis veikėjas Martinas Subonis, 65 metų amžiaus. Palaidotas gruodžio 9 d.

Velionis kilęs iš Akmenų k., Beržininko p., Marijampolės ap. Amerikon atvažiavo 1904 me- tais.

Paliko žmoną, du sūnus ir dukterį.

Iš Clevelando laidotuvsė da- lyvavo giminiečiai Juozas Vai- na su žmona, Ieva Lange, Mr. ir Mrs. Jestraskai-Stam su šeima.

DAYTON, OHIO

PRANESIMAS DIRVOS SKAITYTOJAMS

Kai įprastai, aš pasitarnavau per daugel metų su atnaujini- mu prenumeratos ir užrašymu Dirvog, ir šiais metais pasita- rnavau tam lietuviškam kultu- ros darbu. Daytoniečiai DIR- VOS skaitytojai gausite ir po puikų kalendorių, kurių tam tikslui DIRVOS administracija atsiuntė.

Pradžią jau padarė užrašy- dami naujai DIRVĄ Bronė ir Ignas Radmiskiai, kai jie pa- tyrė, kad naujasis DIRVOS re- daktorius V. Rastenis yra Ne- priklausomas Lietuvos sūnus, ir turėjo aplėsti tėvynę prieš sa- vo norą, kaip ir daugybė kitų lietuvių. Radmiskiai atjaunė ir gelbsti tokius žmones. Kun. V. Katarškiui prašant, jie vie- nai šeimai su mielu noru paža- dėjo kambarius ir laukia tos šeimos atvykimo iš tremties.

J. A. Urbonas.

BULIUS UŽ \$12,900

Chicagoje, Galvijų Parodoje, pereitą savaitę buvo iš varžy- binių parduotas 1200 svarų bulius, kuris savininkui atnešė gražią sumą pinigų — \$12,900. Pernai už tą bulių jo savin- kas mokėjo tik \$175.

J. Žemantauskas

Notaras

"Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue

Waterbury, Conn.

Žemės Drebejimas Kalifornijoje

LOS ANGELES, Cal. — Ga- na smarkus žemės drebejimas sukrėtė šį miestą ir plačias sri- tis pietų Kalifornijoje gruodžio 4 d. Drebejimo centras buvo kalnuose už kelių šimtų mylių į rytus nuo čia.

Be išgasties, kuri išvyjo šim- tus žmonių į gatves ir be su- birėjimo kai kurių langų bei nuvertimo kai kurių daiktų vi- duje namuose, kitiokių nuosto- lių nepadarėta.

Tačiau į rytus, San Bernar- dino kalnuose, nuo to sudrebė- jimo vietomis nuslinko kalnų paslonės, suplyšo keliai ir šali- gatviai Indijonų kaimuose.

Palm Beach mieste ir apylin- kėje padaryta šiek-tiek nuos- tolių namų apgriovimu.

Indio miestelio kalėjimo ka- laliniai buvo išleisti į kiemą, kad nebutų užgrūti, taip smarkus žemės drebejimas buvo jaučia- mas ten.

AUKOS

Dirvai tremtiniais siųsti

Nuo spalio 1 dienos iki šio laiko DIRVAI tremtiniais sių- sti be jau anksčiau paskelbtų LVS 6-to skyriaus iš Detroito ir LVS 4-to skyriaus iš Balti- morės, kurie tam tikslui pas- kyrė po \$20, dar aukojo šie as- menys:

Motuzas F.	2.00
Kripas J.	2.00
Židziūnas Anna	1.00
Kunca P.	1.00
Jasinskis P.	1.00
Kulikauskas P.	1.00
Banyš Al.	2.00
Dargis A.	1.00
Karpavičius Jos.	2.00
Budas Ant.	2.00
Stonis Ip.	2.00
Seskes Mary	2.00
Kveckšas Marie	2.00
Bulota S.	2.00
Salkauskas, Ig.	2.00
Hirschfeld A.	1.00
Gagijūnas R.	1.00
Dr. Kamesis, J. J.	2.00
Gramba B.	2.00
Kripas Amelia	2.00
Lincevičius J.	2.00
Polteris John G.	2.00
Ziuris, F. J.	2.

Tarp Nemuno ir Reino

Gyvenimo sukurta apysaka

B. 7. Dirmėšius

1. IŠ BALNO IŠMETUS

4. Gleisgarbeno vasarnamyje...

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

Stovyklos komendantą turėjome jauną vokiečių kietuką iš Klaipėdos krašto. Jis ir lietuviškai truputį mokėjo. Ir nusižengė teisybei, jei nepasakyčiau, kad jis paliko mums, palyginti, gėrą įspūdį. Nors visuose barakuose kabojo "griežtos taisyklės", kaip turime stovykloje laikytis, bet pats komendantas užmerkė akis prieš visus nusižengimus stovyklos drausmei. Gulėme ir kėlėme, kada norėjome; ėjome, kur norėjome, ir darėme, ką norėjome...

Maistas stovykloje buvo pakenčiamas: netukome, bet ir nebadavome. Kiekvieną rytą gaudavome iki soties "vokiškos kavos" (Ersatz), po 20 gramų sviesto dienai, po gerą gabalą surio ar dešros ir po svarą duonos. Pietums duodavo "Eintopfgericht": žirnių ar bulvių košės ar šiaip sriubos su visokiomis priemonėmis. Ji budavo pakankamai riebi. Vakarienei vėl kava, o kartais ir nuo pietų likusios sriubos.

Kadangi galėjome išeiti į kaimus, tai pasukininkus sugebėdavome dar gauti šiek tiek sviesto, kiaušinių, o kartais net ir vištą... Pačioje stovykloje buvo įrengta krautuvė su lengvais išgėrimais ir įvairiomis smulkmenomis. Pienų beveik visi šiek tiek turėjome, tad ir papildomo maisto nebuvo iš šalies gaudavome.

Stovykla buvo pilna visą vasarą (1940 metų). Ilgai niekas mūsų neklausė, ar mes norime ką dirbti ir kur keliauti.

Tik po kelių savaitių nerupestingo vasaravimo vis dažniau ėmė stovyklon lankyti įvairių darbuvių atstovai. Vis dažniau turėjome užpildyti įvairias anketas, atsakydami į visokius klausimus. Kartais net kelias dienas iš eilės vis eidavome į komendantūrą prisistatyti naujai atvykusiems darbo jėgos ieškotojams. Jiems daugiausia rūpėjo mūsų raumenų stiprumas.

Deja, jie buvo minkšti... beveik visi buvome ne rankų, o proto darbininkai. Todėl firmų atstovai nerodė didelio noro mus imti "juodiams darbams". Taip ir negalėjome ilgai persamdyti darbininkais. Tik apie rugpjūčio pabaigą teisekėliavo pirmas transportas nevedusių jaunų vyrų ir vyrų be šeimų į šrutę upės reguliavimo darbams. Tai buvo grupė apie 30 žmonių (rašytojų, žurnalistų, studentų, valdininkų).

Pasilikusieji basiai pavydėjome išvykstančiams... Tik vėliau sužinojome, kad juos sumaišė kartu su prancūzų belaisviais ir įstatė į nepakenčiamas darbo sąlygas. Kasdien pėsti apie 10 kilometrų turėdavo eiti į darbą, basiems reikėdavo visą dieną išstovėti vandenyje ir purve, buvo maitinami kirmėline sriuba ir bendrai buvo laikomi kaip nusikaltėliai... Po tokio nepasisekimo mūsų draugams mes dar stovykloje pasilikusieji nebeturėjome jokio noro parsiduoti firmų agentams.

Bet vis tiek reikėjo galvoti, ką darysime toliau. Negi čia sėdėsime visą laiką... Pagaliau ir vokiečiai vieną dieną galėjo su mumis pasielgti ne taip, kaip mes norėtume: ims ir paskirs prie kokių nors darbų ir tada kiti išsikraštys, tai keiksis net ir savo gimimo dieną. Žinojome gerai, kad Vokietijai reikia darbininkų. O čia sėdi virš šimtas vyrų, valgo Vokietijos duoną, voliojasi saulėje, tarsi jie būtų atvykę gražiomis atostogoms. "Taip tęstis ilgai negalės", — su tokiu įsitikinimu daugelis iš mūsų nusprendė stovyklą aplėsti ir keliauti į miestus ieškoti darbo patiemis.

Stovyklos administracija pasirodė labai palanki tokiems mūsų nusistatymams. Ir taip palengva, kasdien keliais asmenimis mažėję mūsų vasarvietė... Beveik visi keliavo Berlynan ir keliavo su viltimi ten susirasti darbo, gventi ir laukti.

O laukti turėjome ko: karo laimė nešė Vokietijai kiekvieną dieną vis didesnius užtikrinimus, kad dabar prasidės Europoje ilgas ir tvirtas vokiečių viešpatavimas. Iš Hitlerio Mein Kampf žinojome, jog Vokietija nepakės pašonėje stiprios komunistinės Rusijos. Tik niekaip negalėjome išsiaiškinti kelių labai reikšmingų vietų iš Hitlerio pagarsėjusios knygos. Ją vienas kitas turėjome stovykloje ir bandėme iš jos atspėti ateitį.

Paskutiniame tos vokiškosios evangelijos skyriuje — Orientavimas į Rytus arba Rytų politika — buvo tarp kita ko pasakyta šitaip: "Jau pats susidraugavimas su Rusija rodo kelią artimiausiam karui. Gi to karo išeitis būtų Vokietijos galas" (psl. 749, laido 1940 metų).

"Šiandieniniai Rusijos valdovai net negalvoja apie garbingą susitarimą ir jo garbingą vykdymą".

"Niekas ir niekur nesudarinėja sutarčių su tokiu partneriu, kurio vienintelis rūpestis yra sunaikinti kitą partnerį".

"Pavojus, kuriam Rusija pasidavė 1917 me-

tais, stovi nuolatos prie Vokietijos vartų" (psl. 750).

Skaitėme tuos sakinius po keletą kartų, aiškinomės vienaip ir kitaip — ir vis dėl to nieko nesupratome...

Vokietija jau buvo su Rusija susidraugavusi, su ta pačia Rusija, kurios valdovai, pagal Hitlerį, tėra tik sukčiai. Ta draugystė turėjo baigtis karu — taip mokė "Mein Kampf". O to karo išeitis — Vokietijos galas. Tokios buvo Hitlerio išvados.

Hitlerio pranašavimai puikiai išsipildė. Bet anų metų šilomis dienomis mūsų pabėgėlių dėmesį traukė žodžiai, kad draugystė su Rusija turi baigtis karu.

Mums to ir užteko, kad galėtume išlaikyti viltį, kantrybę ir norą gyventi toliau.

Kad karas su Rusija baigtis Vokietijos galu taip toli mes neieškojome ateičiai. Pagaliau mums būtų buvę sunku ją surasti... neturėjome nei laikraščių, nei radijo, nei kitokių ryšių su pasauliu ir beveik nieko nežinojome, į kur ir kaip krypta Vokietijos ir visos Europos likimas. Vienas kitas mėgino susisiekti su Berlynu, bet ir iš ten nedaug ko tegalėjome patirti.

Taigi — tokioj politinėj tamsioj leidome ilgai ir įkyriai vasaros dienas kiekvienas skyrėm galvodami, ką darysime toliau.

Buvome girdėję, kad kaž kur netoli gyvena prezidentas A. Smetona. Keli jo artimieji bendradarbiai panorėję jį aplankyti ir asmeniškai patirti, kokiomis mintimis jis vertina ateitį, ką mano veikti ir ką patartų daryti kitiems.

Kreipėmės į stovyklos komendantą, prašydami, kad leistų mus kelioms dienoms į Angerbūrgą pasimatyti su prezidentu. Komendantas aiškino, kad leidimą tokiu reikalu reikia gauti iš Tilžės, iš saugumo policijos viršininko. Pažadėjo paprašyti. Laukėme, bet atsakymo negavome.

Nuo rugpjūčio vidurio stovyklos "gyventojų" skaičius ėmė mažėti. Naujų atbėgėlių jau nebematėme... Per išvykusius pradėjome geriau orientuotis kas girdėti Berlyne... lietuviškoj kolonijoj, ką galvoja mūsų ministras K. Škirpa, kokios galimybės darbai susirasti, įsikurti ir t. t.

Vieni išvykusieji ragino mus kuo greičiau išsilaivinti iš stovyklos; kiti — siūlė dar pasėdėti ir palaukti. Vasara jau ėjo į galą, ir pirmieji rudens vėjai jau vis dažniau užšvilpdavo palangiais.

Nutariau ir aš iš stovyklos išvažiuoti... Bet kol tą savo nutarimą įvykdžiau, ėmė gelsti lapai ir augti grybai pušyne. Mat, taip buvau pasi- baigęs su pinigais, kad prirėkė parduoti mano reprezentacinį smokingą... Nors komendantas ir visiems skolino pinigų kelionei iki Berlyno apmokėti, bet aš ir tos prabangos negalėjau sau leisti, nes nebeturėjau net kelioms dienoms pragyventi už stovyklos ribų. Truks-plyš turėjau parduoti smokingą... Pačioj stovykloj pirkėjų tokiam "praktiškam daiktui" nesuradau.

Reikėjo kreiptis Berlynan, susirašinėti, ir laukti atsakymų. Tuo metu apie dvi savaites turėjau prateisti mano vasarą... Gleisgarbeno stovykloj. Ir taip atsitiko, kad pasilikome vieni su šeima didžiuliam kambaryje.

Tada iš likusių čiužinių susikrovėme sau "patogias" lovas, susitaisėme krosnį, pasirinkome miške sausamedžių ir skujų ir ramiai laukėme dienos, kada ateis pinigai iš Berlyno už smokingą...

Pagalau apie spalį mėnesio pradžią sulaukiau 100 markių: smokingas buvo parduotas, ir dabar galėjau ir aš su šeima keliauti Berlynan. Buvo linksma ir smagu...

(Bus daugiau)

Knygos Dovanai

"Sudavijos" knygų leidykla Vokietijoje Kaldėjų švenčių proga siūnčia kiekvienam tautiečiui dovanai šias knygas:

1. Vincas Krėvė, RAGANIUS, sodžiaus gyvenimo aprašymas.
2. V. Pietaris, ALGIMANTAS, II d., istorinis romanas.
3. Mazalaitė, APVERSTA VALTIS, šių dienų novelės.
4. Servantes, DON KICHOTAS.
5. P. Andriūšis, SIUNTINELIS IŠ AMERIKOS, juokų knyga.
6. Bendorius, EUROPOS ir LIETUVOS GEOGRAFIJA su daugybe vaizdų.
7. L. Dovydenas, GYVENO KARTĄ KARALIUS.

Kas norėtų čia minėtas knygas gauti, turi atsiųsti savo adresą ir pašto išlaidoms po 30 centų už kiekvieną knygą pašto ženklais šiuo adresu: "Sudavijos" Leidykla, 13b Augsburg-Hochfeld, USA Zone, Germany, Post Office.

Tremtinių gyvenimas

ISTEIGTA LIETUVOS LAISVĖS KOVŲ DALYVIŲ SAJUNGA

Šįmet jubiliejiniai metai. Vasario 16 d. minėjome 30 metų sukaktį nuo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo, gi dabar, lapkričio mėn. 23 d. minėjome 30 metų sukaktį nuo Lietuvos kariuomenės įsteigimo. Vokietijoje, kur didžiausioji tremtinių masė, kariuomenės šventės centrinis minėjimas įvyko Hanas stovykloje.

Į šią stovyklą susirinko mūsų kariuomenės veteranai — Savanoriai Kurėjai, kiti laisvės kovų dalyviai ir buvę aukštieji mūsų kariuomenės pareigūnai. Tos šventės proga, Lietuvos kariuomenės kurėjams savanoriams imantis iniciatyvos, buvo įsteigta Lietuvo Laisvės Kovų Dalyvių Sąjunga. Ta Sąjunga įsteigta tam, kad į vieną organizaciją sujungtų visus buvusius aktyvius kovotojus dėl Lietuvos laisvės, kad ta Sąjunga aktyviai rūpintųsi ir tolimesniu kovos vedimu. Į Sąjungą gali stoti visi Lietuvos laisvės kovų dalyviai — Kurėjai savanoriai, Vyčio kryžiaus kavalieriai, laisvės kovų invalidai, sovietinių kalėjimų kaliniai, vokiečių okupacijos aktyvūs rezistentai ir kacetininkai, 1941 metų sukilimo dalyviai ir kiti, vienokiomis ar kitokiomis priemonėmis kovoję dėl Lietuvos laisvės. Kaip matyti iš apimties, Sąjunga norima padaryti labai plačia.

Sąjungos steigiamajame susirinkime dalyvavo virš 100 atstovų iš įvairiausių Vokietijos vietų. Priimti ir laikinieji įstatai, išrinkta valdyba. Į Sąjungos centro valdybą išrinkti: gen. P. Plechavičius, gen. St. Raštikis, plk. Ivanauskas, plk. Rėklaitis, kap. Bulika, Savanoris, Kaminskas ir kacetininkas Mažosios Lietuvos veikėjas E. Simonaitis. Reikia manyti, kad naujosios Sąjungos priekyje atsistos gen. Plechavičius, kaip daugiausiai gavęs balsų.

Sąjungos steigimo proga buvo pasiūstyti sveikinti mai ir Amerikos lietuviams kariams veteranams, kad siekiant Lietuvos laisvės būtų vieningai bendradarbiaujama. Mes ta proga norėtume palinkėti, kad naujai įsisteigusi Sąjunga Lietuvos laisvės reikalais nuolat sielotųsi ir dėtų didžiausias pastangas, kokios tik nuo lietuvių priklausio, kad tos laisvės greičiausiai susilauktume.

BAIGIAMAS RUOŠTI LIETUVIŲ KALBOS VADOVAS

Prieš kelias savaites Vokietijoje esanti Lietuvių švietimo ir Kultūros Taryba paskelbė atsišaukimą, kad ruošiasi išleisti Lietuvių Kalbos Vadovą, ir kad jo išleidimui palengvinti, jau pradėdama rinkti prenumeratą. DIRVOS korespondentas, norėdamas kiek daugiau patiekti žinių, tuo reikalu kalbėjosi su prof. P. Skardžium, vyriausiu Lietuvių Kalbos Vadovo autorium ir redaktorium. Be prof. Skardžiaus, vadovo paruošime talkininkauja Jonas Laurinaitis ir Stasys Barzdukas. Visi žinomi lietuvių kalbos žinovai ir specialistai.

Šiuo metu Lietuvių Kalbos Vadovas jau baigiamas ruošti spaudai. Teko vartyti tuos 1200 rankraščių puslapių, kurie kiekvienam lietuviui, norinčiam arba geriau lietuvių kalbą pramokti arba jos dvasią suprasti, bus vienintelis tikras ir nepamainomas šaltinis. Knyga bus didelė. Ji turės apie 450 puslapių, didelio formato. Tai vadovo tikslas, kaip pats prof. Skardžius pasakė, duoti bendrinei rašomajai ir šnekamajai kalbai taisyklų gaires.

Tokia knyga turi rasti sau vietos kiekvieno samoningo lietuvių šeimoje. Ji bus pilnai prieinama ir Amerikos lietuviams.

Tikimasi, kad Amerikos lietuvių jai atkreips dėmesį ir Lietuvių Kalbos Vadovą prenumeruos. Prenumerata Amerikoje nustatyta 2 doleriai o Anglijoje ir Australijoje 15 šilingų.

Lietuvių Kalbos Vadovą artimiausiu laiku atiduodam spaudai ir tikimasi, kad per pusę metų jį galės pasiekti skaitytojai. Tai labai reikalinga knyga. Prof. P. Skardžius, norėdamas pagreitinti tos reikalingos knygos išleidimą, dirba labai energingai ir beveik be poilsio. Neatsilikia iki kiti du jo talkininkai.

Kai lapkričio 7 d. Maskva iškilmingai šventė savo revoliucijos dieną, tuo metu Miunchene demonstravo ir tremtiniai. Warner kareivinėse įvyko didžiulis tremtinių antibolševikinis susirinkimas. Čia iškilmingai plevėsavo lietuvių, latvių, estų ir ukrainiečių vėliavos. Prisiminta žuvusieji ir puantieji bolševikų koncentracijos stovyklose. Visų dėmesį patraukė emblema, vaizduojanti vergiją. Tai buvo grandinė, paremta durtuvais. Susirinkusieji priėmė atitinkamas protesto rezoliucijas. Miuncheno mieste buvo išplatinti prieš bolševikus nukreipti lapeliai vokiečių ir anglų kalbomis.

TARPTAUTINIO SKAUTŲ BIURO DIREKTORIUS AP-LANKĖ TREMTINIUS SKAUTUS

Lapkričio 8 — 22 d.d. Tarptautinio Skautų Biuro direktorius pulk. J. S. Wilson, O. B. E. aplankė tremtinius skautus visose trijose Vokietijos okupacinėse zonose. Visur, kur buvo galima, jo priėmimuose dalyvavo ir lietuviai skautai su savo programa, įteikdami dovanas.

Garbingas svečias baltų tautų skautams palinkėjo garbingą praeitį sujungti su ateitimi, nepažinti tremties gyvenime ir atsiment, kad kur tik beneukliautų, visur atrast savo brolytį. Ruošiamas pasauliję, pasi-ruošusių pagelbėti ir padėti... Tarptautinio Skautų Biuro išduoti pažymėjimai įrodys priklausymą skautų šeimai. "Aš užtikrinu — pasakė jis, — kad skautų organizacija pagelbės jums pagal išgales ir per-

Reikia kreiptis į ne lietuvius. Neturėdami žymesnio skaičiaus lietuvių ukininkų Ameri-

Freiburge, Vokietijoje, įkurta Meno mokykla. Joje mokosi apie 100 mokinių. Mokykla šįmet pradėjo trečiuosius mokslo metus. Čia matome mokyklos profesorius-dailininkus. (Nuotr. B. Gaidžiūno.)

TREMTINIAI DEMONSTRUOJA PRIEŠ BOLŠEVIKUS

Kai lapkričio 7 d. Maskva iškilmingai šventė savo revoliucijos dieną, tuo metu Miunchene demonstravo ir tremtiniai. Warner kareivinėse įvyko didžiulis tremtinių antibolševikinis susirinkimas. Čia iškilmingai plevėsavo lietuvių, latvių, estų ir ukrainiečių vėliavos. Prisiminta žuvusieji ir puantieji bolševikų koncentracijos stovyklose. Visų dėmesį patraukė emblema, vaizduojanti vergiją. Tai buvo grandinė, paremta durtuvais. Susirinkusieji priėmė atitinkamas protesto rezoliucijas. Miuncheno mieste buvo išplatinti prieš bolševikus nukreipti lapeliai vokiečių ir anglų kalbomis.

TARPTAUTINIO SKAUTŲ BIURO DIREKTORIUS AP-LANKĖ TREMTINIUS SKAUTUS

Lapkričio 8 — 22 d.d. Tarptautinio Skautų Biuro direktorius pulk. J. S. Wilson, O. B. E. aplankė tremtinius skautus visose trijose Vokietijos okupacinėse zonose. Visur, kur buvo galima, jo priėmimuose dalyvavo ir lietuviai skautai su savo programa, įteikdami dovanas.

Garbingas svečias baltų tautų skautams palinkėjo garbingą praeitį sujungti su ateitimi, nepažinti tremties gyvenime ir atsiment, kad kur tik beneukliautų, visur atrast savo brolytį. Ruošiamas pasauliję, pasi-ruošusių pagelbėti ir padėti... Tarptautinio Skautų Biuro išduoti pažymėjimai įrodys priklausymą skautų šeimai. "Aš užtikrinu — pasakė jis, — kad skautų organizacija pagelbės jums pagal išgales ir per-

B. G.

Tremtinių-ūkininkų atvykimo galimybės

Rašo J. Kripas

Teko skaityti žinių iš Vokietijos, kad trečdalis lietuvių tremtinių esą Lietuvoje būtų painformuoti dėl samdymo klabia susidomėti jų atvykimu Amerikon į ukias.

Amerikos lietuvių daugiau gyvena miestuose,

todėl ir jų giminės tremtiniai atvyksta didžiojoje miestuose. Turime, tačiau, suprasti, kad kviesdami vien tik miestus, neišnaudojame visų turimų progų kuo daugiausia tremtinių į šį kraštą suvežti. Net pats įstatymas nurodė, kad du penktadaliai tremtinių turės būti ukininkai.

Amerikos ukininkams labai truksta patyrusių ukio vedėjų,

pusininkų ir darbininkų. Amerikos valdžia kas met įveda ukio darbams apie 100,000 sezoninių darbininkų iš Meksikos ir Jamaikos salų. Kadangi darbininkų algos yra pakilusios, priskaitant visas pragyvenimo lengvatas ukiuose, ukio darbininkas gauna ne menkesnį atlyginimą už miestietį.

Reikia kreiptis į ne lietuvius. Neturėdami žymesnio skaičiaus lietuvių ukininkų Ameri-

koje, turime kreiptis bendrai į Amerikos ukininkus. Susisiekti su ukininkais arba juos painformuoti dėl samdymo klabia susidomėti jų atvykimu Amerikon į ukias.

Amerikos lietuvių daugiau gyvena miestuose,

todėl ir jų giminės tremtiniai atvyksta didžiojoje miestuose. Turime, tačiau, suprasti, kad kviesdami vien tik miestus, neišnaudojame visų turimų progų kuo daugiausia tremtinių į šį kraštą suvežti. Net pats įstatymas nurodė, kad du penktadaliai tremtinių turės būti ukininkai.

Amerikos ukininkams labai truksta patyrusių ukio vedėjų,

pusininkų ir darbininkų. Amerikos valdžia kas met įveda ukio darbams apie 100,000 sezoninių darbininkų iš Meksikos ir Jamaikos salų. Kadangi darbininkų algos yra pakilusios, priskaitant visas pragyvenimo lengvatas ukiuose, ukio darbininkas gauna ne menkesnį atlyginimą už miestietį.

Reikia kreiptis į ne lietuvius. Neturėdami žymesnio skaičiaus lietuvių ukininkų Ameri-

duodu 5,000,000 skautų sveikinimą iš viso pasaulio".

STEIGIAM KULTūros FONDO SKYRIAI

Prieš metus Vak. Vokietijoje buvo įsteigtas Lietuvių Kultūros Fondas — įstaiga, kurios tikslas yra rinkti lėšas ir remti kultūrinį darbą tremtyje: knygų leidimą, mokyklą, ansamblius, choras, meną, teatrą ir visas kitas kultūrinio gyvenimo sritis. Valiutos forma visiškai buvo sustabdyti šios įstaigos darbas, nes buvo visiškai sunkiai pačių tremtinių suaukoti Fondo kapitalai. Dabar Fondo darbas vėl atgaivinamas ir stovyklose steigiami jo skyriai.

DAUG KAS GAUNA BOLŠEVIKINĘ "TIESĄ"

Iki šiol bolševikų leidžiamas tremtiniams laikraštis "Tėvynės Balsas" paskutiniu laiku sustojė. Jo vietoje daug kam iš Lietuvos pradėta betarpiu siųsti "Tiesa". Pažymėtina, kad jos viduriniai puslapiai atspausdinti specialiai tremtiniams.

LAISVOSIOS SPAUDOS ŽURNALISTŲ KONGRESAS PARYŽIJE

Lapkričio 27 — 28 d.d. Paryžiuje įvyko Vidurio ir Rytų Europos laisvosios spaudos tarptautinės žurnalistų federacijos kongresas, kuriame dalyvavo iš Vokietijos nurykė ir lietuvių spaudos atstovai.

KELIA BALTŲ CENTRINĖS VADOVYBĖS KLAUSIMĄ

Tremtyje lietuvių, latvių ir estai — vienodo likimo tautos — turi labai daug bendrų reikalų, ypač kas liečia kovą dėl savo pavergtų kraštų laisvės. Yra kilęs sumanymas steigti baltų bendrą vadovybę, kuri rūpintųsi bendraisiais trijų tautų reikalais.

NAUJI LIETUVIAI KANAUNINKAI

Vatikano radijas iš Romos paskelbė žinią, kad Kauno arkivyskupas metropolitas Juozapas Skvireckas savo arkivyskupijos kunigus, šiuo metu gyvenančius tremtyje, Zenoną Ig-natavičių, Povilą Juknevičių ir Vaclovą Zakarauską pakėlė į kanauninkus.

IMTININKAS VINČA AT-VYKS Į AMERIKĄ

Tremtinių tarpe Vokietijoje tebegyvena lietuvis stipriolis J. Vinča, neseniai imtinėse nugalėjęs Vokietijos meistrę Gustl Kaiser (Nuernberg). Laisvo stiliaus imtinėse Europoje, berods, sau konkurento jis neturi. Vinča galvoja kurį laiką dar pasilikti Europoje, o vėliau išvyksias į Ameriką, nes esąs registruotas kaip New Yorko gyventojas. Šiuo metu imtininkas, nors turi 43 metus amžiaus, laikosi labai gerai.

K. Pelėkis

Neleiskime tremtiniui palūžti išvakarėse atvykimo į mūsų laisvės kraštą, sušelpkime jį ir aukokime!

Aukus siųskite:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand St., Brooklyn.
11, N.Y.

Dienos Klausimais

Redaktorius—VINCAS RASTENIS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

PRISIMETĖLIAI

PEREITOS savaitės pradžioje „lietuviški“ sovietiški laikraščiai Amerikoje paskelbė tulo Jono Molio straipsnį. Ten jis skelbia, kad britų zonoje, Vokietijoje, esąs neseniai pakartas tulas Eduardas Drazdauskas. Jis būvęs britų karinio teismo nuteistas mirti, kaip karo kriminalistas.

Svarbiausia šito pranešimo „įdomybė“ yra ta, kad Drazdauskas trejus metus būvęs įsiterpęs į tremtinių tarpą, rašęs gaudžius laiškus į Ameriką ir nuo geraširdžių lietuvių iš Amerikos gaudavęs daug siuntinių ir gerai gyvenęs...

Kiek tame pranešime teisybės, tuo tarpu mes nežinome. Mes nežinome, nei kas tas Molis, nei kas tas Drazdauskas.

Ar tas Drazdauskas, kuris pirma vadinęsis save Drozdowski, kaip sako Molis, buvo lietuvis, tą reikia patikrinti. Reikia patikrinti, ar tikrai toks buvo prisimėtes prie lietuvių tremtinių, ar tikrai jis išnaudojo Amerikos lietuvių pasitikėjimą. Nežinome, ar Drazdauskas buvo pakartas ir net... ar jis išviso kada nors pasaulyje buvo. Gal but... Bet patvrimas liepia bolševikų skleidžiamas žinias priimti su dideliu atsargumu.

* *

Bet mes žinome, kad tremtinių tarpe tikrai pasitaiko vienas kitas prisimėtelis.

Vienas įrodymas — tai tas „Jonas Molis“, kurio pavardė, be abejoj, yra kitokia, kuris, matomai, yra prisipalęs prie tremtinių stovyklos su tam tikrais uždaviniais.

Ne vienas jis toks yra. Jau prieš porą metų stovyklose buvo išaiškinta, kad į jas įsimeta specialiai bolševikų tam tikroje mokykloje išmokyti provokatoriai.

Jiems esti įsakyta nebijoti net į kalėjimą patekti už muštynes, už vagystes ir kitokių nusikaltimų. Tik jie turi pasisakyti, kad jie yra DP, turi padaryti viską, kad apie jų nusikaltimus būtų laikraščiuose parašyta... Nes tada ir visų DP vardas visuomenėje bus nužemintas.

Mums rašo, kad tremtinių tarpe yra prisimėtes net amerikinių bolševikų giminaičiai, jų tarpe paties Bimbos giminaičiai. Tos stovyklos gyventojai lietuvių rašo, kad jie... bijo ką nors sakyti apie jį, nes jautia, kad jis turi labai stiprų užnugarį. Bet jie įspėja, kad tas vyras irgi rašo laiškus Amerikos lietuviams, prašydamas... siuntinių sau ir drauge šmeiždamas kitus, ypač žinomiesius tremtinius.

Kodėl šitoki negrįžta į Lietuvą?

Matomai, jie skaito, kad jų uždavinys dar neatliktas. Tikslai kai kuriam pasiseka sukelti kokį skandalą, žeminantį visų tremtinių vardą, kai toks patenka į kalėjimą, nuteistas už piktadarystes amerikiečių ar anglų teismo, tada toks tuojau kreipiasi į... repatriacijos komisiją, toji išrupina jam leidimą važiuoti... į tėvynę.

Jau ne vienas toks grįžo ir dabar atlieka savo šlykščios komedijos antrąją dalį. Per spaudą ir kitais būdais pasakoja visokias fantazijas apie tremtinių gyvenimą, ir šaukia, kad jį „komitetai kankino“!

* *

Brooklyne plačiai kalbama, kad Bimbos žmona ieško tarp „klerikalių“, „menševikų“ ir net... „smetonininkų“ žmogaus, kuris... pasirašytų darbo-buto pažymėjimą tokiam giminaičiui ar net broliui. Sako, paklausta, kodėl tas giminaitis neklauso „Laisvės“ raginimų grįžti namo, atsakanti, kad „Antanas taip rašo, nes kitaip negalima...“ Ir darbo-buto garantiją todėl patiems rašyti nepatogu...

Kodėl tokie giminaičiai stengiasi į Ameriką pakliuti? Ar nuo „rojaus“ ir kapitalistinių pragarų bėga, ar turi uždavinį čia toliau platinti šmeižtus apie tremtinius?

* *

Dar kartą prisimename tą tikrai ar tariamai pakartąjį nusikaltėlį. Mes patikrinsime patys, ar toks buvo, ar nebuvo. Vokietijos britų zona dar nėra už geležinės uždangos ir tai galima padaryti.

Nieko nuostabaus, jeigu tai būtų ir tiesa. Prisimėtelį gali visur pasistatyti ir visokių.

Bet šita proga vienas pamokymas iš tos bolševikinės propagandos yra naudingas. Jis primena, kad Amerikos lietuviams ištikrųjų reikia būti gana atsargiems su nepažįstamų žmonių asmeniškais laiškais. Per didelis pasitikėjimas nežinomais žmonėmis gali būti piktam panaudotas. Ta gali daryti vienas kitas būvęs hitlerininkas patsidavėlis, jeigu jam pavyko gerai užsimaskuoti, bet dar plačiau tą stengiasi daryti specialiai į stovyklas atsiųsti bolševikų agentai.

Tremtiniai turi priemonių atsijoti tokius prisimėtelius. Jie yra organizuoti. Jų organizacijų vadovybėmis galima pasitikėti. Todėl yra prasmės apie nepažįstamus visada pasiteirauti, kas jie tokie. Tam gali padėti ir Amerikos lietuvių organizacijos, turinčios ryšius su tremtinių organizacijomis. Jų patarnavimu reikia pasinaudoti.

Teisybė, tai yra labai gražu ir romantiška, kada atliepi visai nepažįstamam, nežinomam tautiečiui, ištiesi jam ranka, naskui ir graži pažintis susidaro... Dauge- lis džiaugiasi tokiomis pažintimis. Bet kai kurie atsitikimai rodo, kad čia šalia romantikos ir sveiko proto reikia, kuris liepia dėl visa ko apsižiūrėti, kas yra kas.

KOMUNISTAI VOGĖ STATE DEPT. PASLAPTIS

SUSEKTOS DOKUMENTŲ NUOTRAUKOS

Washington. — Un-American Activities tyrinėjimų komisija gruodžio 3 d. paskelbė gavimą į savo rankas naujų įrodymų, kad sovietams pasidavę amerikiečiai komunistai vogė iš State Departmento sovietams reikalingus slap- tus dokumentus.

Apie šiuos komunistus agentus išliko viešumon praėjusią vasarą, kada Elzbieta Bentley atskleidė, kad ji žinojo iš savo ir Washington. Tada labiausia švieson iškilo Chambers, kuris, kaip ir Elz. Bentley, buvo jau pametęs komunistų partiją ir pasitraukęs nuo to išdavikiško darbo, ir Alger Hess, kuris buvo aukštesnė State Departmento pareigose apie 10 metų atgal.

Kai Chambers liudijo, kad Hess atliko State Departmento dokumentų grobinėjimą, Hess bandė užsiginti ir net vėliau iš- kėlė bylą Baltimorės teisme prieš Chambers, už jo neteisė- gą įtarimą.

Dabar, Federaliai agentai su- rado Chambers ukėje Maryland valstijoje, mikrofilmas (mažy- čiu filmuojamu aparatu dary- tas nuotraukas) State Depart- mento dokumentų.

Chambers, kuris anksčiau tu filmų buvimu nepaminėjo, tas filmas slapstė savo ukėje. Da- bar jos buvo rastos sukištos i- arbuza, kurio visus buvo iš- tiestintas. Jis sakė anksčiau apie tas filmas neužsiminęs ne- norėdamas niekam pakenkti.

Tos filmos pirmą buvo lai- komos slapta Brooklyn. Da- bar Chambers sutiko tas fil- mas atskleisti, kai Hess griebe- si teismo keliu Chambers pa- bausti už įtarimą jo komunis- tu ir išdaviku.

Hess šokosi teismo keliu pa- bausti Chambers gal bet ma- nydamas, kad tos filmos senai jau Maskvoje.

New Yorko federaliame tei- sme tuoj pradėtas sovietų agen- tų veiklos tardymas. Chambers teisme pasakė, kad valstybės slapstus dokumentus jam per- davinėjo Hess, įteikimui Maskvos slapta atstovui pulk. Bykovui.

Teisman pakvietė kai kurie State Departmento valdininkai, kurie dirbo jau tada, kai Hess turėjo departamente tarnybą.

Nuomonės

Ir mums būtų įdomu...

Keliuose laikraščiuose skai- čiau gražius aprašymus apie mūsų Chicago Dariaus-Girėno Postą.

Buvo aiškinama, kodėl apie jį laikraščiai taip dažnai rašo. Jis turi tūkstančius narių, jų tarpe žymių veikėjų ir turtin- gų žmonių. Girdėti, ir pats Postas gana turtingas.

Mums būtų labai įdomu ži- noti, ar tas Postas, kai jį laik- raščiai taip garsina, remia lie- tuvišką sąjūdą, ar ne? Jeigu ne kitaip, tai ar bent išsirašo nors tuos laikraščius, kurie jį garsina?

M. D., Chicago, Ill.

Išmintingi žodžiai

Tikriems demokratams, žino- ma, ne pakeliumi su jokių tota- lizmu, būtų jis fašistinis ar ko- munistinis, bet kartą jau mes atsistojome ant demokratinio pagrindo, tai jo laikymės tvir- tai ir sudarykime stiprų fron- tą, kurio siekimų tikslas: lais- vė, demokratija ir nepriklausoma Lietuva. Politinių, srovinių, religinių ar nereliginių įsitiki- nimų skirtumai, nuansai tiems tikslams — ne kliūtys.

J. Kardelis,

NAUJIENOS, Chicago, Ill.

Liepia save gydyti...

Kas liečia J. Kardelio apra- šomą pačią toleranciją, taip — ji reikalinga, bet daugiausia jo paties idėjos bendraminėčiams.

DRAUGAS, Chicago, Ill.

Nėra bloga, kūr- neišėitų į gerą

Aš visai nesigailiu, kad Nuss- baumas parašė tą piktą straip- snį prieš baltiečius tremtinius. Nes žiūrės, Smetona ir Damu- šis turėjo progos puikiai atsi- kiusti!

Tiek to gal ir dėl Frenzelio įsišokimo NAUJIENOSE: Ten pat Kanados lietuvių labai pu- kiai atrėmė jo užmetimus. Tos diskusijos parodė Kanados lie- tuvių vėidą: jie moka skirti Lietuvą nuo partijos ir „mato dramblių pro mus“.

J. D., Cleveland, O.

Byloje dalyvauja ir būvęs Valstybės Sekretoriaus padė- jas Sumner Welles, kuris tuo metu buvo State Departmente.

Welles ir kiti State Depart- mento aukšti pareigūnai nėra byloje įvėlti, jie tik stengiasi Kongreso komisijai padėti su- sekti reikalingus davinius.

Welles net persergsti, kad ty- rinėtojai neišleistų viešai tų pa- vogtų dokumentų turinio, nes kad ir po 10 metų jie yra svar- būs ir jų atskleidimas galėtų Amerikai pakenkti.

TĖVIŠKĖ

Ten žiedeliai lauke dobilų,
Klevo grėblis mergaitės delne.
Per naktis neužmiegu be jų,
O pavargęs matau juos sapne.

Ten takelis pro ievų šakas,
Ten užgeso ir kėlės aušra.
Nieks mielesnio kampo neras,
Ten ir trupinio buna gana.

Ten artojų nudėgę veidai,
Daina skuba vargus palydėt,
Dangus melsvas, kaip lino žiedai,
Liepia tėviškės žemę mylėt.

Ten žiedeliai lauke dobilų,
Klevo grėblis mergaitės delne.
Per naktis neužmiegu be jų,
O pavargęs matau juos sapne.

Balys Gaidžiūnas.

Iš rinkinio „Rupesčių Dienos“

SAVAITĖS VEIDAS

Danielius MALAN

Kai šių metų gegužės mėnesį įvykė rinkimai Pietų Afrikos Unijoje davė netikėtą daugumą nacionalistų partijai, kuriai vadovauja Danielius F. Malan, daugeliui kilo klausimas, kas atsitiko, kad senas ir ištikimas maršalas Smuts prarado kraštę pasitikėjimą. Anglų spauda tuoj pat įspėjo, kad su Danielium Malan ateina rimti bandymai Didžiosios Britanijos ryšiams su Pietų Afrikos Unija. Kai kas net mėgino aliarmuoti anglų visuomenę, primenant jai, kad po Indijos, ateina eilė ir kitoms Britų valdomoms valstybėms atsikratyti anglų viešpatavimo. Kuo baigsis šis staigus posukis Pietų Afrikos Unijoje, galima tik spelioti ir spelioti su didele rizika. Tuo tarpu galima be klaidos tvirtinti, kad maršalo Smuts partijos pralaimėjimas, o ir paties Smuts net neišrinkimas į parlamentą, yra pirmas rimtas ženklas prieš anglus.

Holandų reformuotos bažnyčios pastorius, 74 metų žmogus, bažnytinis mokslų daktaras D. Malan yra pagarsėjęs Pietų Afrikos, kaip kietas atstovas griežto režimo ir nesukalbamas priešinkas žydų ir indų. Kad ir ne pilnai persisakytis Vokietų nacionalistų programomis, Malan vis dėl to savo dvasioje turi daug tokių dalykų, kurie jį labai suartina su Hitlerio skelbtomis mintimis. Karo metu jis visą laiką ir visur rodė palankumą vokiečių politikai, skelbė anglų klaidas ir ragino savo tautiečius vis aiškiau pasisakyti prieš žydus, indus ir net pačius anglus. 1942 metais Malan buvo išvystęs plačią progą, uždėdamas už Pietų Afrikos respublikos įsteigimą, už įsteigimą tokios respublikos, kuri turėtų kuo didžiausią simpatijų Vokietijoje.

Pasirodo, kad pastoriaus amatas nekliudo būti antisemitu, nei nacionalistu. Tiesa, Malano eiliai išauklėtas žmoniškumo jausmas, atvirumas, tiesumas ir neiškojimas sau naudos stipriai prikaulo ir jo vadovaujama nacionalistų partija nuo kraštutinumu. Vis dėl to niekas Pietų Unijoje nevertina Malano kitaip, kaip kraštutinių nacionalistų vada. Atkakliai kovodamas prieš anglų itaką, Malan, savaime aišku, yra didelis priešinkas visos aneiškos santvarkos, anglų varočių ir jų politikos.

Malan ne visados anglų neapkentė: tuo metu, kai jis mokėsi Holandijoje, jis buvo vienas iš aistringųjų Anelijos garbintojų. Tada jis dažnai kalbėjo apie Angliją, kaip apie „visų laisvųjų motiną“.

Tik po I pasaulinio karo pastorius Malan, dabartinis Pietų Afrikos Unijos ministras pirmininkas, kažko stipriai įnyko ant anglų ir pasirodė viską daryti, kad anglų itaką Unijoje su- mažėtų. Kai 1936 metais reikėjo siųsti delegaciją į Londoną Didžiosios Britanijos karaliaus vainikavimo šventėn, tada Malan atvirai pasiūlydavo tokią žyrovį ir viešai kalbėjo prieš Angliją ir už Pietų Afrikos respubliką. Ir nuo to laiko Malan nenaliojęs veikos ir organizavęs savo partiją iš tokių žmonių, kuriems anglų viešpatavimas nasaulyje yra įgrisęs iki kaklo... Dabar, kada jis pasidarė krašto ministras pirmininkas, jis planuoja ruošia dirva įgyvendinti pagrindinius nacionalistų partijos dėsnius.

Anelai nuduoda, kad jie nieko neridri ir nieko nemato, ka kalba ir daro Malan. Jie mano, kad kiekviena liea su laiku baigiasi. Mano, kad Malano liuvista neapvanta prieš anelus turės pasibaigti, kai jis pamatys, jog valdymas yra truputį daugiau, negu Evangelijos skelbi- mas.

Gal Malan nueis su laiku tuo pačiu keliu, kokių nuėjo maršalas Smuts: iš didelio Angli- jos priešininko pasidarė dar didesnis jos drau- gas. Bet šnekama, kad Malan priklauso slapta- i organizacijai, kurios tikslas esąs sudaryti „afri- kiečių tautą“ su nuosava kalba, su krikščioniška kultūra ir be jokių ryšių su anelais. Jei toki nat fiksla turi ir Malan, ir ieigu jam pasiseks ji atsiiekti tai jis ieis į istoriją, kaip vienas iš tų, kurie padėjo sugriauti Anglijos galybę.

Iš AUSTRALIJOS dabar lėktuvais atgabe- na į Ameriką po apie 5000 orchidų kas savaitę. Tos gėlės Amerikoje labai brangios ir moterė- lės ir panelės jas su pasididžiavimu nešioja.

ISLANDIJA pagamino pereitais metais 8800 tonų žmonių sveikatai labai reikalingo žuvų alie- jus (cod-liver oil).

ZUVŲ didumas eina nuo Filipinų vandenuo- se esamų taip vadinamų goby, kurios sveria ma- žiau negu šimtinę uncijos dalį, iki šarkų, kurie kartais sveria iki 20 tonų.

IŠ GYVOS PRAEITIES

USA nėra vienintelė valstybė, kuri supran- ta Kinijos svarbumą pasaulinėje politikoje. Ma- no asmeniškai patyrimas, o taip pat ir įvykiai rodo, kad Sovietų Sąjunga ypatingai domisi Ki- nijos ateitimi. Istorinė Mongolija jau jau yra visiškai susovietinta.

Jaltoje Stalinui pavyko išgauti laisvą uostą Dairene ir jūros bazę Port-Arthure. Jam buvo leista kontroliuoti ir Mandžurijos geležinkelius. Kai 1945 metų gruodžio mėnesį aš atvykau į Maskvą, tuoj pat pamačiau Molotovo ypatingai didelį dėmesį Kinijai. Tada jis viską darė, kad išsiaiškintų, kokių tikslų Amerika turi Kinijoje.

Laimė, aš atvykau Maskvon gerai pasiruo- šęs visiems klausimams. Dar prieš vykstant į Maskvą, Acheson, gen. Marshall ir jo štabas bu- vome susirinkę ir nustatę pagrindines mūsų poli- tikos linijas Kinijoje. Prezidentas Truman tą nusistatymą patvirtino.

Jau pirmame posėdyje Maskvoje, Spirido- novkos rumuose, Molotovas pareikalavo pasisa- kyti dėl Amerikiečių kariuomenės Šiaurės Kini- joje. Aš jam paaiškinau, kad mūsų kariuome- nė ten yra kad nuginkluotų 320,000 japonų. Pa- reiškiau, kad kaip tik šis uždavinys bus baigtas, tuoj pat mūsų kariuomenė bus iš Kinijos at- traukta.

Kitą dieną aš patiekiau Molotovui presiden- to Trumano pareiškimą dėl Amerikos politikos Kinijoje. Ten buvo pasakyta, kad mūsų įsitiki- nimu civilinis karas turi baigtis visų politinių partijų bendru susitarimu.

Šis pareiškimas Molotovo nepatenkino. Ki- ta dieną jis vėl iš naujo iškėlė Kinijos klausimą. Vėl aš aiškinau, kokiems tikslams mūsų kariuo- menė randasi Kinijoje ir kaip vyksta japonų ka- riuomenės nuginklavinimas. Molotovui vis dar kaž ko truko, ir jis vis pakartotinai kėlė tuos pačius klausimus.

— Pone Molotovai, — pagaliau kreipiausi aš į jį, — Jums, matyti, patinka klausytis ma- no balso, nes jūs statote vis tuos pačius klau- siumus, į kuriuos aš tegaliu duoti tik tuos pačius atsakymus. Kad jūs žinotumėt, kaip aš atsa- lytinai rytoja, aš jums dabar aiškiai pasakau, kad kiekvieną kartą, kai jūs kelsite Kinijos klau- simus, jūs gausite tokius pat atsakymus.

Vakare turėjau pasimatymą su Stalinu. Da- lyvavo ir Molotovas. Vėl kalbėjome apie Kini- ją. Aš priminiau Stalinui jo pareiškimą, kurį jis padarė Potsdame ir kuriame jis pasakė, kad Čiang Kai-šekas yra vienintelis teisėtos valdžios atstovas Kinijoje. Tada Stalinas pastebėjo, kad jei Čiang Kai-šekas remsis „svetima kariuome- ne“, tai jis praras kinu tautos nasitikėjimą.

Tada keliais degtukais aš išdėčiau ant sta- lo musu, Čiang Kai-Šeko, japonu ir kinų komu- nistų karinių jėgų pozicijas. Stalinas tuo labai domėsi ir paklausė manęs, kiek kariuomenės gali turėti komunistai. Aš atsakiau, kad Mao Tse Tung, komunistų vadas, skelbiats turis 600,000. Stalinas nusijuokė. — O kur yra Čiang Kai-Šeko pusantro milijono kariuomenė? — pa- klausė mane Stalinas. Aš atsakiau, kad mes jos niekad nesame matę. Tada Stalinas pra- truko juoku ir pastebėjo, kad visi kiniečiai yra „bloferiai“.

Musu pasikalbėjimai apie Kiniją baigėsi bendru pareiškimu, kad Amerika, Anglija ir So- vietų Rusija siekia vieningos ir demokratiškos Kinijos, valdomos tautinės vyriausybės, ir kad sutarė atitraukti iš Kinijos savo kariuomenes, kai tik bus atlikti jų uždaviniai.

James F. Byrnes

(Iš knygos „Speaking Frankly“)

PRAEINANČIAI

Koks savotiškas upas!
lyg save praradai:
violetinės lupos
ir dažyti žandai.

Bet žvilgsny, lyg meldimas:
o, atleisk man tai —
kad tėvynės mėlynės
akys nebmatų.

Tartum šventvagių rankos
su vampyrų nagais,
tieji didmiesčiai tankūs
mus augina vergais.

Kastytis Gliauda.

Kur Eina Pasaulis...?

R a š o
DR. B. T. DIRMEIKIS

Dovanų politika

MASKVA, švęsda revoliucijos sukaktuves, paskelbė: „Anglija ir Amerika ruošia karą; bet jų karo politika bus palaužta taikos jėgų, kurios sparčiai auga visame pasaulyje ir kurios net neleidžia karą pradėti“.

Šiuose Maskvos žodžiuose yra šiek tiek ir teisybės. Ją patvirtina keli pamokanti įvykiai.

Štai neseniai, kai Amerikos atstovas prie UN, Warren Austin, kalbėjo Londone viename susirinkime, tai jo kalba buvo pertraukta kelių kartų šauksmais: „Atsiimkite savo lėktuvus iš mūsų erodromų“ arba „Mes karo nenorime...“.

Prancūzijoje beveik kiekviename mieste jūs rasite išskibintą atsisaukimą, kuriuose rašoma: „Mes nekariausime prieš Sovietus“ arba „Amerikiečiai mus nori paversti vergais“ arba „mūsų kraują nori apsiginti Amerikos turtooliai“. Panašūs šūkiai sklinda ir Italijoje, ir Belgijoje ir net... Vokietijoje.

Tiesa, už tų šūkių slepiasi sovietinė propaganda, kurią kiekviename krašte atstovauja komunistų partija. Bet, atvirai kalbant, jie iš dalies parodo ir bendrą tų kraštų gyven- tojų nuotaiką. Tegul ir ne-

daug tereikia žmogus naujame kare, vis dėl to dar nėra išrata būdų, kaip galima karą vesti ir laimėti be žmonių. O jei taip, tai žmonių nusistatymai bus labai brangus ginklas ateities kare.

Sovietų Sąjunga rengia sau palankumą per komunistų partiją, per atskalusius socialistus ir socialdemokratų. Šie savo antikapitalistinėmis programomis telkia darbininkus, mažą žemius ir visus mažaturčius prieš kapitalistinę santvarką. Tuo pačiu jie atgręžia tų klasių akis į sovietinį režimą. Jos pasidaro „kovojančios klasės“, ir jų įtaka tuo greičiau plinta, kuo plačiau šakojasi žmonių Vargas.

Amerika išrado naują priemonę žmonių palankumui laimėti. Ji nori dovanomis palaukti tautos savo pusėn. Marshallo planas, kurs Europoje vadinamas „Marshallo pyragėlių“, sudaro pagrindą tai „dovanų politikai“. Bet tuo tarpu dar nesimato prinokusių Marshallo plano vaisių. Ir, tur but, negreit jie pasirodys... Mat, dovanomis paremta politika yra labai nedėkinga: dovanomis žmonių niekad nepasotinasi. Vieni, jas gaudami, sąžiningai dėkos, kiti — šypsis, kalbės, kad per mažai gauna, pavydžia ir net... pašmeiš... Tokia yra atskirų žmonių, tokių ir tautų prigimtis. Už tai ir Amerikos dovanų politika Europoje nepajėgė atlaikyti ilgą laiką sovietų politikos, kuri yra paremta revoliucijos mintimis.

Meilė iš prievartos

EUROPOJE jūs rasite labai daug ir įvairių nuomonių apie amerikiečius, apie jų papročius, jų politiką ir jų bendrą galvą. Jūs mēgsta europiečiai dažniausiai tik dėl to, kad jie yra turtingi. Jų politikai nusilenkia tik iš reikalo, o ne iš meilės... Tautos ir žmonės, kurie tiesia rankas į amerikiečius, daugiausia tati daro iš baimės prieš sovietus.

Neseniai iš Europos grįžęs Westinghouse Electric Corporation pirmininkas, Wells Robertson, dideliame Amerikos pramoninkų susirinkime tarp kita ko šiaip kalbėjo apie anglos: „Jie priima Amerikos pagalbą su tokiu pat jausmu, kaip anglų viešbučio šefas priima nuskurusiai apsirėngusį klientą. Jie net yra suradę patelinimą: girdi, jie priima Amerikos pagalbą ne dėl to, kad ji būtų jiems reikalinga, o todėl, kad ji reikalinga patiems amerikiečiams jų ukiinei krizei išvengti. Panašiai, kaip Anglija, galvoja ir visi kiti kraštai, kurie dalinasi „Marshallo planu“.“

Pasakyta gryną teisybę. Ir, tur but, daugelis amerikiečių jau yra supratę, kokių keistų dėkingumo jausmų sutinka Europos tautos jų gausias dovanas. Mums atrodo, kad tas „dovanų planas“ negalės būti iki galo įvykdytas. Jei jau viešai kalbama apie Europos nedėkingumą Amerikai, tai galima laukti iš to ir labai rimtų išvadų. Bet tada lieka klausimas, ką darys toliau Amerikos „Big Business“?

Ar tikrai taip?

JAU DAUG kartų esame girdę iš labai įtakingų pasaulinės politikos asmenų, kad Sovietai karo nenori. Štai vėl prieš keliolika dienų generolas Lucius D. Clay, Amerikos zo-

nos karinis gubernatorius Vokietijoje, pasisakė, jog jis esąs įsitikinęs, kad rusai karo nenori.

O jei rusai karo nenori, tai kodėl tiek daug kalbama apie karo pavojų? Iš kur tas pavojus ateina? Kokių tikslų Anglija prailgina karo tarnybą iki 18 mėnesių? Kodėl iš 42 bilijonų dolerių Amerikos biudžeto 1949-tiems metams Forrestal prašo 29 bilijonų vien kariuomenės reikalams? Iš sovietų dar nesame girdę šnekant, kad Anglija ir Amerika karo nenori. Priešingai — jie kiekviena proga skelbia, kad Anglija-Amerika ruošia karą.

Dar nėra išrata tokios mąšinos, kuri pasakytų, ar žmogus tikrai gali ir galvoja taip, kaip jis šneka. Bet dažnai nesunku suprasti, kad jis viena kalba, o kita galvoja... Ir niekas taip gerai žmogaus neišduoda, kaip palyginimas jo žodžių su jo darbais.

Ką sovietai daro, ne viską galima matyti ir girdėti. Tiksliau pasakius, beveik nieko negalima žinoti, ką jie daro. O angliai-amerikiečiai mažai ką nuslepia. Ir tai, kas mato, leidžia tikėti, kad jie rimtai galvoja apie artėjantį susirėmimą. Tą teisybę mes kartojame be pertraukos. Ir ją kartojame ne tam, kad džiaugtumės iš tautų nelaimės, o tam, kad geriau pasiruoštume ją sutikti.

Pasiruošimas yra reikalingas visokiais atžvilgiai. Ir pirmutinė pasiruošimo sąlyga yra gerai suprasti, kodėl būtina reikiama kariuolė. Jei šito supratimo nebus, tai galima jau šiandien pasakyti, kad visoks kitoks pasiruošimas yra tuščias daiktas. Ne mums mokytį Anglijos-Amerikos politikos vadovus. Bet kai jie skelbia, kad „sovietai karo nenori“ ir patys karui ruošiasi, tai tokia jų propaganda nieku nepripisidėda prie gilesnio supratimo, kam reikalingas karas su rusais.

Per brangus ginčas

MES NEŽINOME, kaip toli bus nuėję įvykiai Berlyne už kelių dienų. O jau dabar matyti, kad ginčas dėl Berlyno buvo iš pat pradžių ne pinigų reformos klausimas, o visos Vokietijos. Laikas veikia taip, kad reikia skubiai spręsti Vokietijos ateitį. Ir sovietai ir angliai-amerikiečiai stačiai skubina kuo greičiau nutiesti per Vokietiją palankiausią frontą, iš kurio galėtų stumtis toliau. Ir vieniems ir antriems yra svarbu neįsivesti Vokietijos iš savo rankų.

Kaip atskiros žmogaus, taip ir tautų prigimtis yra tokia, kad jos glaudžiasi visados po stipresniojo sparnu. Ir Vokietiją laimės tas, kas pasirodys stipresnis. Berlynas yra tas pirmutinis „rundas“, po kurio išsivokėliai orientuotis, katras iš jų okupantų yra stipresnis. Jau baigiasi šeši mėnesiai, kai kova dėl Berlyno neduoda jokių aiškių išvadų. Ir vieniems ir antriems jau įgriso tokia padėtis. Sovietai paėmė iniciatyvą.

Senatorius Connally, busimas užsienių reikalų komisijos pirmininkas, praėjusią savaitę pareiškė: „Ginčas, kokia markė turi galioti Berlyne, nėra vertas tų išlaidų, kokios daromos Berlyniui maitinti oro keliu“.

Sovietai tik tokių pareiškimų ir telaukia, o vokiečiams jie primena, kad būtų atsargūs... ir per daug nepasitikėtų „oro tiltu“. Jei sovietams pavyks Berlyną užimti, partija bus amerikiečių pralošta. Jų politika Europoje tada gaus stiprų smūgį.

Jei amerikiečiai pasitrauks iš Berlyno, tai galima prileisti, kad jie pasitrauks ir iš Pietų Korėjos, nes jokia diplomatija nesugebės išlaikyti tų dviejų pozicijų. Tik jėgos pritaikymas tegali padėti išgelbėti... (Nukelta į 6 puslapį)

BERLYNAS — ŠMUGELNIKŲ SOSTINĖ

(Laiškas DIRVAI iš Berlyno)

Šiaip sau gana banditiškos išvaizdos Hitleris mėgdavo sakyti, kad turis sudaręs planus Berlyną padaryti pasaulio sostine. Tie planai jam iš dalies pasisekė. Iš milijoninio miesto paliko baisi griuvėsių kruva, kurioje labai patogi vieta veistis visokio plauko žiurkėms. Naciai buvo viskuo panašūs į žiurkes: didelė dauguma nacių buvo raudonais ar rudais plaukais, visi nešiojo rudus marškinius ir atrodė lygiai kaip laukinės žiurkės... Prakišę karą, naciai pasislėpė sudaužytų miestų griuvėsiuose. Savaimė aišku, kad Berlynas ir toliau liko didžiausias nacių žiurkynas. Nenorėdamos dirbti atstatymo darbų, naciškos žiurkės Berlyną padarė viso pasaulio šmugelinkų sostine. Štai ir išsipildė tokiu būdu Hitlerio planai.

Riebieji metai

Berlyno šmugelinkai dabar pergyvena „liesuosius metus“ ir nuolatos kalba apie milžiniškus biiznius riebiaisiais metais, tarp 1945-1948 metų vidurio, iki pinigų reformos. Prasiidę taip. Tuoj po karo didelės armijos nacių žiurkių neturėjo arba negavo darbo. Ištos nacių armijos metėsi į spekuliaciją ir į pačius tamsiausius biiznius.

Tuo pačiu metu Vakarų sąjungininkai pradėjo platų tiekimo planą badaujantiems vokiečiams, kad išgelbėjus plačias mases nuo panikos ir chaoso.

Greitai vokiečiai atkuto ir pradėjo rodyti vakariečiams simpatijas, pirmoje eilėje amerikiečiams. Tas aiškiai nepatiko rusams, kurie be komunistinės propagandos, nieko vokiečiams negalėjo duoti.

Rusai visomis išgalėmis pradėjo sabotuoti amerikiečių pagalbos planą badaujantiems vokiečiams, o šioms darbams niekas taip gerai netiko, kaip ir griuvėsių suvartytos naciškos žiurkės. Rusai naciams sudarė visas sąlygas Berlyną paversti milžinišku spekuliacijos ir šmugelio centru. Prasidėjo riebieji metai.

„Prekybos agentai“ iš Rytų

Bematant Berlyną užplodo didžiulės armijos „prekybos iš Balkanų kraštų.“

Jie aprūpino nacių maisto ir kitokiomis prekėmis, kurios spekuliacinėmis kainomis buvo pardavinėjamos pusbadžiams berlyniečiams.

Už čekoslovakiską ar bulgariską sviestą, degtinę berlyniečiai atidavė pusvelčiui fortepiją, tonas, radijo, foto aparatus ir kitokias vertybes. Išlikusios berlyniečių vertybės išstais traukiniais plaukė Rytus. Berlyniečiai kasdien darėsi skurdėsniai, o buvusieji naciai tuko ir ne tik patys krovėsi turtus, bet padėjo Rytų „prekybos agentams“ plėsti savo tautiečių.

Buvo vieša paslaptis, kad Rytų agentai kaip vienas klausydami nurodymų iš rusų komendantūros Berlyne. Reikala, kad jie taip toli, kad juodoje rinkoje masiškai pradėjo rodyti net pačių amerikiečių atvežamas prekes... (Nukelta į 6 puslapį)

Stebuklai po pinigų reformos

Taip reikalai dėjosi iki staigios pinigų reformos. Po reformos staiga per vieną naktį sugriuvo didžiausioji visų laikų juodoji rinka, iki reformos taip plačiai klestėjusi Berlyne. Įvedus pinigų reformą vakarinėse zonose prasidėjo per kelis dienų beveik normalus gyvenimas, kas vokiečius be galo nustebino. Amerikiečių paruoštas ekonominis stebuklas parlenkė vakariečių pusę išstisus vokiečių mases.

(Nukelta į 6 puslapį)

NAUJAKURIAI

LIETUVIAI TREMTINIAI KANADOJ

Lapkričio 15-21 dd. kartu su Jo Ekselencija vysk. V. Brizgiu aplankiau Kanadoje šiuos miestus: Toronto, Ottawa ir Montreal.

Tremtinių skaičius Kanadoje laipsniškai daugėja. Daugiausia čia atvyksta viengungiai — vyrai ir merginos. Atvykusių tarpe yra apie 25 nuos. vyrų, kurių žmonos ir šeimos pasilikus laikinai Vokietijoje. Iki šiol darbams į Kanadą yra atvykę apie 4,000 lietuvių, kurių 75 nuos. viengungiai ir 25 nuos. su šeimomis. Viengungių skaičius sudaro 70 nuos. vyrų ir 30 nuos. merginų. Vedybų lietuvių tremtinių tarpe yra daug. Lietuviai vyrai, reikia pastebėti, daugiausia veda lietuvaiteis — apie 99 nuos. o lietuvaiteis taip pat gėstingai ištektė už lietuvių. Gaila, kad lietuvaicių ten yra permaža, dėlto patartina kanadiečiams vyrams atvykti į Jungtines Amerikos Valstybes susirasti sau žmonas. (Bet kaip tą padaryti? Red.)

Paprastai vykstantieji darbams į Kanadą sudaro sutartis su kompanijomis, pasidėdami dirbti 10 mėnesių. Šiam terminui pasibaigus, jie yra laisvi pasirinkti sau Kanadoje bet kurią gyvenamąją vietą ir darbą. Daugumoje tremtinių vyrai dirba miškuose prie medžių kirtimo, aukso kasyklose, žemės ūkyje ir hydro-elektros stotyse; moterys tuo tarpu daugiausia dirba prie namų ruošos, ligoninėse ir žemės ūkyje.

Atlyginimas už darbą ne vienodas. Dirbantieji miškuose gauna \$7.00 už 10 valandų darbo dieną; už maistą ir butą išskaito \$1.00 dienai, bet maistas labai geras, tik butas primityvus. Dirbantieji prie geležinkelio uždirba \$5.50 dienai, bet jie taip pat gauna maistą ir butą (vagonuose), už ką išskaito \$1.00 dienai. Hydro-elektros stotyse ir aukso kasyklose gyvenimo ir darbo sąlygos panašios, kaip ir miškų darbininkams, žemės ūkio darbininkai uždirba tarp \$35-\$40 mėnesiui su pilnu išlaikymu. Daugiausia lietuvių dirba miškuose ir aukso kasyklose.

Lietuviai, baigę savo darbo sutartis, daugiausia vyksta apsigyventi ir įsikurti į Toronto, Montreal ir Hamilton. Pastebėta, kad geriausias gyvenimo ir darbo sąlygos yra Ontario provincijoje, Toronto ir kitose miestuose. Toronte dabar yra naujai atvykusių apie 1,000 lietuvių ir iš seniau čia gyvenančių apie 1,000; Hamiltone yra apie 500, Montreale naujai atvykusių apie 600, o iš seniau apsigyvenusių apie 2,000.

Tuose miestuose lietuvių turi savo parapijas, o Toronte ir Montrealyje — savo bažnyčias ir sales ir savo lietuvių kunigus: Toronte — kun. Azubali, Montreale — kun. Bobiną ir Hamiltone — kun. Tadaraušką. Gaila, kad nei viena iš tų parapijų dar neturi savo lietuviškos mokyklos, nes Kanadoje jas įsteigti nėra sunku — valdžia lengvai leidžia ir dar algas mokytojams apmoka.

Naujai į Kanadą atvykę lietuvių rodo daug iniciatyvos, gyvumo ir noro veikti ir kurti. Nestebėtina, nes jų dauguma gerai apsišvietę. Jų tarpe yra universiteto profesorius dr. A. Šapoka — istorikas, prof. Agota Šidlauskaitė, adv. Dauksa, buvęs BALFO įgaliotinis Austrijoje, ir visa eilė kitų žymių asmenų, kurie, dirbdami paprasčiausius darbus, užsidirba pragyvenimui.

Miestuose gyvena lietuvių, pasirinkę laisvus darbus, uždirba nuo 85c iki \$1.25 į valandą. Pragyvenimui jie išleidžia apie pusę savo uždarbio. Pastebėtina, kad beveik visi tremtiniai be išimties, iš savo uždarbio siunčia savo giminėms, draugams ir pažįstamiems, likusiems Europoje, maisto ir drabužių siuntinius.

Be jokių išteklių atvykusiems į Kanadą lietuviams naujakuriams nėra lengva ir reikia pergyventi visokių sunkenybių ir nedateklių, tačiau džiugu ir sveikintina, kad jie, nežiurint to, dvasioje stiprų ir fiziškai energingų, su pasiryžimu kovoją už savo buvį, tautiškai ir religiskai organizuojasi labai sąmoningai.

Susirgusiems ir darbo nete-

kusiems nėra jokios apsaugos ir jokių labdarinių įstaigų, kurių jiems pagalbėtų, todėl jie net iš savo menko uždarbio organizuoja savišalpos kasas, mokėdami penktukais ar dešimtukais saviesiems pagalbėti.

Pastebėta, kad būtina jiems reikalinga prie didesnių miestų, kaip Toronto ir Montreal, įsigyti ukus su atitinkamomis patalpomis, kad čia, kaip per einamuose punktuose, grįžę iš miškų ir kasyklų, jie galėtų laikinai gyventi tol, kol susiras sau darbą ir pastogę. Susirgę ir ligoti galėtų rasti tokiuose ukuose prieglaudą, vasaros metu galėtų jaunimui surengti vasarąjį stovyklą, rengti išvažiavimus ir kitus vasarinius parengimus bei suvažiavimus.

Tokie kultūros centrai pagalbėtų ne tik materialiskai, bet ir kulturiškai, jie jungtų visus lietuvių ir juos stiprintų dvasioje.

Manau, kad mes, Amerikos lietuvių, privalome ateiti į pagalbą mūsų tremtiniams, taip skaitlingai atvykusiems į Kanadą. Norėčiau siūlyti prie BALFO sudaryti specialų fondą Kanados lietuviams naujakuriams remti. Jei BALF vergus gerai pasiseks, esu tikras, kad BALFO vadovybė palankiai atsižvelgs į šį projektą ir išties lietuviams kanadiečiams brolišką pagalbą ranką.

Kun. Dr. Juozas B. Končius
BALF Pirmininkas.

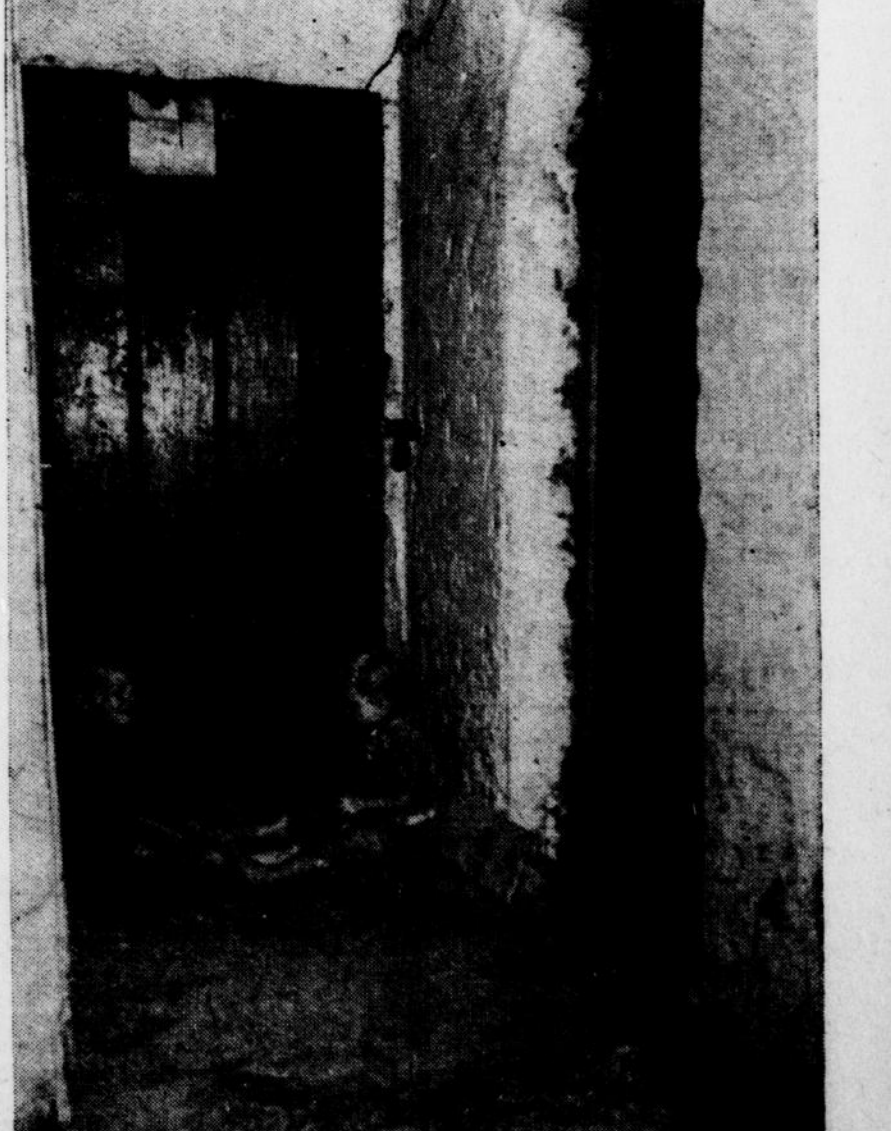
MUSŲ ATEITIS

Pažvelgę į pračties senus metus, galime aiškiai matyti, kad išeivija iš Lietuvos sutvėrė naują Lietuvą ant svetimos žemės. Energingai ir vargingai maža inteligentijos grupė tvėrė milžiniško darbo: tvėrė lietuviškas parapijas ir draugijas, kad palaikytų Lietuvių kultūrą, vardą ir sykiu atitrauktų atvykstančius jaunuolius nuo ištautėjimo. Sunkus buvo darbas, bet sekmingas ir su geras rezultatais.

Bet toliau imigracija liko suvaržyta ir mūsų brolių-tautiečių visai mažai turėjo progą atvykti. Tai buvo didelis smūgis čionai ir Lietuvoje. Neilgai reikėjo laukti, kaip pajutome, kad mūsų draugijos pradėjo silpnėti, o silpnėsę ir visai turėjo būti likviduojamos. Veiklumas apsnudo, spauda pradėjo mažėti, o kulturisko visuomeniško darbo našta da-

Todėl, baigdamas, aš ir sakau, broliai, kurie čia atvykstate, tik iš jūsų darbo Lietuvos vardas nežus ir čia Amerikoje, o tie jaunuoliai lietuviai, kurie pakeis jūsų darbo pėdas.

Saulės Brolis.

SUSALE ir alkani tremtinių vaikai laukia ateinant Kalėdų senelio. Šiandien pat ištiesime pagalbos ranką, kad ir mūsų lietuviukai Europoje pajustu Šv. Kalėdų džiaugsmą. Siųskite aukas: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

SEND, Inc.

304 West 63rd Street
CHICAGO 21, ILL.
Tel. ENGLEWOOD 5028

SEND PRIIMA

MAISTO SUTINTINIŲ UŽSAKY-
MUS I VISAS VOKIETIJOS IR
AUSTRIJOS ZONAS ANGLIA,
PRANCŪZIJA, ITALIJA, OLAN-
DIJA, BELGIJA, ŠVEICARIJA,
LENKIJA, ČEKOSLOVAKIJA,
JUGOSLAVIJA.

Miesto sustintiniai APDRAUSTI
draudimo firmose, pristatomi
GARANTUOJAMAS. Nesudaro-
adresato-pilnai egzaminai. Pa-
kely dingęs sustintys pakeičia-
mas kitu.

PRISTATYMO LAIKAS: 8-21
DIENOS I VISUS KRASTUS.
Geriausio eksportinio produktai.
Pristatymas vykdomas iš sandė-
lių Europoje.

Siunčiant money order, čeki ar
kt. mok. priemonę, tiksliai au-
dykite gavėjo adresą ir užsako-
mo sustintinio tipo numerius.
Galima užsakyti kelių paketi-
liu tam pačiam gavėjui.

No. 1	2 sv. taukų, kondimū
	2 sv. bekonų
	2 sv. salami desos
\$8.00	2 sv. kumotų, patienos
	1 sv. pieno miltelių
No. 2	2 sv. bekonų
	2 sv. kumotų, patienos
\$6.00	2 sv. pietų Afrik. apels.
	1 sv. cukraus
	1 sv. kavos, pupelių
	1 sv. šokolado, blokas
No. 3	2 sv. kiaušinių taukų
	2 sv. bekonų
	2 sv. cukraus
50	2 sv. aukso, riebi, sūrio
	1 sv. kavos, pupelių

No. 4	2 sv. kiaušinių taukų
\$2.95	9 SVARAI CUKRAUS
No. 5	2 sv. bekonų
\$4.98	9 SV. KAVOS PUPELŲ
No. 6	1.5 sv. cukraus
\$4.00	1.5 sv. kavos, pupelių
No. 7	200 Chesterfield cigarečių
\$2.00	(išskaitant 1 sv. bekoną)
No. 8	16 sv. sūdytų sūrio, statų
\$5.95	nele (tik į Vokietiją)
No. 9	10 sv. kvietinių miltų
\$2.85	4 unc. kopūstų miltelių

EXTRA RIBELAI 9 SV. 1.5
2 sv. bekonų, sūrio

No. 10	2 sv. kiaušinių taukų
\$7.95	2 sv. bekonų
	1 sv. šokolado, blokas
	1 sv. cukraus
	1 sv. kavos, pupelių

Čia nurodytos kainos pakeiči-
tos persiuntimo draudimo ir au-
tos išlaidos.
Apskaičiuojamos su draudimo
mis komitetais ir pavyzdiniais
menais dėl didesnių užsakymų.
Nedelsdami siūndami pasakyti
savo gimimams, draugams sustin-
tinių.

Tremtinių-ukininkų atvykimo galimybės

(Atkelta iš 3-čio pusl.)

gijos pirmininkas, sudarė ryšius su Michigan valst. ukinkais, tarpininkaujant Michigan State Employment Service biurui.

Kadangi per tą biurą ukinkai gauna pasisamdyti darbininkų, tai parekomenduos samdyti tremtinių, biuras pasiuntė apklausinėjam ukinkams, ar neatsirastų norinčių parsivežti DP.

Iš to T. Dambraskui jau pasisekė sudaryti apie 150 ukininkų buto ir darbo garantijų. Buvusių Lietuvos ukininkų sąrašai ir apie juos ir jų šeimas reikalingos žinios buvo patiekta Lietuvos Žemės ūkio Darbuotojų Sąjungos Vokietijoje.

Lietuviai gyvena Amerikoje išsiskleidę po visas valstijas. Pav., SLA kuopų yra net 23-se valstijose. Be to, yra ir kitų organizacijų. Stengiantis suvežti čia daugiau buv. Lietu-

vos ukininkų, būtų galima išplėsti veikimo tinklą visoje Amerikoje ir dešimtį ar daugiau tukstančių lietuvių ukininkų apgyvendinti Amerikos ukiuose.

Amerikos ukininkai turi savo organizacijas,

kaip The Grange ir Farmer Union, per kurias galima su jais susisiekti. Turi ukininkų žurnalų, jeigu norima pasiskelbti. Įvairias žinias apie ukikus teikia U. S. Department of Agriculture ir atskirų valstijų Dept. of Agriculture. Darbo klausimais gelbsti State Employment Service.

Todėl reikalingų žinių lengva gauti. Reikia, tačiau, turėti lietuvių tarpininkų kiekvienoje valstijoje, kur norima lietuvių tremtinių į Amerikos ukikus atvežti.

Tokie tarpininkai gali būti paskiri asmenys, komitetai ar draugijos tremtinių reikalais.

Kur būtų surasta ukininkų, norinčių tremtinių lietuvių atsivežti į ukikus, reikia, kad tokie tarpininkai patiektų sąrašus, priimtų darbo ir būtų pasirašytas sutartis ir ištirtų bei patiektų tremtiniui apie tokius ukininkus, jų ukikus ir siūlomą darbo sąlygas, kad viskas būtų abiem pusėm aišku ir nesudarytų vėliau netikėtų nemalonumų ir nuostolių.

Buto ir darbo garantijų blankų galima gauti iš Displaced Persons Commission, Premier Blvd., 718 Eighteen St., N. W., Washington, D. C. arba iš BALFo bei daugelio kitų įstaigų, kurios tremtinių reikalais rūpinasi.

Lietuvių, palyginus su kai-

kurių kitų tautybių tremtiniais, nedaug dar teatvažiuoja. Praplėtus veikimą ir į ukikus, gal galėtų jų atvykti daugiau.

Atvykus laivui lapkričio 19 d. iš Vokietijos su DP, buvo pranešta, kad atvyko latvių tremtinių grupė, viso 90 asmenų, kurie vyksta į Mississippi valstiją apsigyventi, dirbti ir vesti du stambius ukikus.

Gal but kad ir lietuviai tremtiniai, kurie tinka ar nori ukinkauti, toliau susidoms vyksti ne tik į Amerikos miestus, bet ir į ukikus.

J. Kripas

VISIEMS PAVYZDYS

BALFo centras gavo čekį sumoje \$17.50 nuo K. J. Krusinsko, 8564 - 98th St., Woodhaven 21, N. Y., su tokiu užrašu: "Kadangi BALFas yra pasirašęs sukelti lietuvių šelpimui penkis milijonus, tai siūnuoju nuo manęs, mano žmonos ir dukters A. J. Smith po penkių, o nuo anukės Barbaros M. Smith \$2.50, nes jos tėvas ne lietuvis, tai ir ji tikėtai pusė lietuvaite — viso \$17.50."

Jei ir daugiau būtų tokių šelpimų, tai ir BALFo seimo nutarimas lengvai būtų įvykdytas.

Kas padeda savo artimui, tam ir Dievas padeda. Nepaigalėkite tremtiniui aukos.

Jūsų auka nušluostys motinos ašaras, matant jos baduojantį kūdikį. Aukokite tremtinių vaikučiams!

Aukos siųskite:
ULFRA — 105 Grand St.
Brooklyn 11, N. Y.

TREMTINIŲ IMIGRACIJA LETAI VYKSTA

Tremtinių imigracija į Jungtines Valstybes, pagal naują D. P. įstatymą vyksta labai lėtai.

Be dviejų laivų, kurie atvyko, vienas į New Yorką, kitas į Bostoną, sekantieji laivai su tremtiniais suplanuoti sekančiais:

Gruodžio 11 d. išplaukt iš Bremerhaveno į New Yorką su 815 žmonių;

Gruodžio 11 d. iš Hamburgo į New Yorką su 550 žmonių;

Gruodžio 13 d. iš Bremerhaveno į Bostoną su 550 žmonių;

Gruodžio 23 d. iš Bremerhaveno į New Orleans, Louisiana;

Gruodžio 29 d. iš Bremerhaveno į New Yorką su 600 žmonių.

1949 metais suplanuota pirmą laivą iš Europos išsiųsti sausio 2 d. Tolimesni plaukimai dar galutinai nenustatyti.

Ilgokai vykę uosto darbininkų streikai daug prisidėjo prie planų keitimo ir laivų tvarkos rašius vykdyti. Dėl to ir šiame tvarkarašyje gali būti pakeitimų. Jei pakeitimais laiku sužinosime, pasistengsime pranešti.

Tremtinių atvežimas vyksta labai lėtu tempu. Visoje procedūroje per daug biurokratizmo ir nereikalingų formalumų. Komisijonieriams iki šiam laikui nepavyko šios masinės migracijos tinkamai sutvarkyti. Per praėjusius 5 mėnesius jau turėjo atvykti virš 40,000 žmonių, o atvyko tik apie 2,000.

Iš IRO patyriau, kad iš jų pusės jokių kliūčių nėra. Jie gali duoti pakankamai laivų transportacijai. Jie galėtų per mėnesį 10,000 ir daugiau tremtinių pervežti.

DP Komisija, atrodo, dar ilgai savo veiklos neišvystys. Per pirmuosius metus, t. y. iki 1949 m. liepos 1 d. tegalės atvykti tik apie 30,000 žmonių. Numatyti atgabenti 70,000 dar turės likti kitiems metams. Ta našta tada kris kitiems metams, nuo 1949 m. liepos 1 d. iki 1950 m. liepos 1 d. Dėl to mes esame labai susirūpinę. Mums rūpi, kad Kongreso įstatymas būtų tinkamai vykdomas, kad 205,000 tremtinių ir atitinkamas lietuvių nuosimtis per nustatytą laiką tikrai atvyktų.

Lapkričio 30 d. Washingtone įvykusiame Amerikos Katalikų Arkivyskupijų atstovų ir tautinių grupių suvažiavime šie klausimai taip pat gyvai diskutuoti. Tiems reikalams išsiaiškinti išrinkta speciali delegacija, į kurią tenka ir man įeiti. Delegacija oficialiai vyks pasitarimams su visais trimis Federalės Valdžios D. P. Komisijonieriais. Jei bus reikalingas, teks net kreiptis į patį šalies prezidentą Trumaną, kad šis D. P. įstatymas būtų sekinamas ir tinkamai vykdomas.

Kun. Dr. J. B. Končius, BALF Pirmininkas.

BERLYNAS — ŠMUGELNINKŲ SOSTINE

(Atkelta iš 5-to pusl.)

Rusai ne tik išsigaudo, bet tiesiog stvėrėsi už galvos. Bet matant įvedę Berlyno blokadą, manydami amerikiečius tuo suvaryti į ožio ragą.

Bet stebuklas sekė stebuklą. Su pinigų reforma pasirodęs gerbuvis ir rusų blokadai spaudžiant nedingsta, o priešingai kasdien vis gerėja. "Oro tiltas" nustebo vokiečius ir visą pasaulį, o labiausiai rusus.

Jau ir rusai baigia įsitikinti, kad su Berlyno blokada nieko nepasiekė, o beveik visą pasaulį nustatė prieš save. Amerikiečių pastangos išlaikyti normalų gyvenimą Berlyne atnesė tiesiog stebuklingus vaisius...

Vėl atgyja juodoji rinka. Visiems planams nuėjus niekais, rusai vėl griebiasi plačiu mastu organizuoti juodąją rinką. Naciškos žiurkės vėl trina rankas ir tikisi riebių laikų.

Suorganizuotos ištisos armijos šmugelninkų, kurios neva "slaptai" gabena iš Vakarinių zonų prekes ir Berlyne paleidžia rinkon. Bet reikia manyti, kad šią "šmugelninkų" ofensyvą vakariečiai atlaikys. Berlynas ir toliau pasiliks "nemalonia vieta" rusų žemėlapyje....

A. V-kus.

KLAUSIA TMD ADRESO

Gerbiamas Redaktorium,

Skačiau DIRVOJE net du pasikalbėjimus su Tėvynės Myletojų Draugijos pirmininku W. M. Chase (tar kitko, kokio jo lietuviška pavardė?).

Viskas labai gražu ir įdomu. Tačiau gaila, kad amerikiečiai, paprastai budami labai praktiškai, šiokart neatkreipė dėmesio į vieną labai svarbų dalyką: koks yra TMD adresas ir kiek reikia atsistoti metinio nario mokesčio, jei nori pasidaryti šios draugijos nariu ir gauti knygas. Aš manau, kad atsirastų daug naujų narių, ypač iš buvusių DP. Jus priegros atkreipti į tai pirmo ninko dėmesį.

Kitas dalykas: aš manau, kad Draugija dar turi kai kurių savo seniau išleistų knygų. Tegul pasiskelbia, kokias ir kur galima būtų užsisakyti knygas, kokios jų kainos. Visai patogių Draugijos veiklą ir mūsų kultūrinį gyvenimą šiame krašte.

Reiškiu pagarbą
Jonas Balys
Indiana University
Bloomington, Ind.

Reiškiu pagarbą

Jonas Balys
Indiana University
Bloomington, Ind.

Reiškiu pagarbą

Jonas Balys
Indiana University
Bloomington, Ind.

Reiškiu pagarbą

Jonas Balys
Indiana University
Bloomington, Ind.

Reiškiu pagarbą

Jonas Balys
Indiana University
Bloomington, Ind.

Reiškiu pagarbą

Jonas Balys
Indiana University
Bloomington, Ind.

Reiškiu pagarbą

Jonas Balys
Indiana University
Bloomington, Ind.

Reiškiu pagarbą

Jonas Balys
Indiana University
Bloomington, Ind.

Reiškiu pagarbą

Jonas Balys
Indiana University
Bloomington, Ind.

Reiškiu pagarbą

Jonas Balys
Indiana University
Bloomington, Ind.

Reiškiu pagarbą

Jonas Balys
Indiana University
Bloomington, Ind.

Reiškiu pagarbą

Jonas Balys
Indiana University
Bloomington, Ind.

Reiškiu pagarbą

Jonas Balys
Indiana University
Bloomington, Ind.

Reiškiu pagarbą

Jonas Balys
Indiana University
Bloomington, Ind.

Reiškiu pagarbą

Jonas Balys
Indiana University
Bloomington, Ind.

Reiškiu pagarbą

si po visą Ameriką. Pirmininko adresas — Mr. W. M. Chase, 271 High St., Hartford, Conn. Sekretoriaus — Mr. M. Kasperaitis, 1827 Linden Ave., Racine, Wisconsin.

Metinis TMD nario mokestis po paskutinio seimo, berods, pakeltas iki \$2.00.

Apie senas knygas paskelbti paliekame pačiai TMD valdybai.

Red.

Nelaimės draugai — Nepamirštam vieni kitų

Latvijos nepriklausomybės 30 metų sukakties proga Lietuvos diplomatinio šefas min. St. Lozoraitis tam tikra telegrama pasveikino Latvijos diplomatinio viršininką ministerį Zarinę Londone, kuris atsakė atitinkama padėkos telegrama. Sveikinimuose pabrėžiamas abiejų tautų solidarumas bendroje kovoje.

Vokietijoje atgaivinta Lietuvių-Latvių Vienybės Draugija. Draugijos pirm. Em. Skujenieks gražiai lietuviškai parašė DIRVAI laišką ir užsisakė DIRVA.

Washingtono Latvijos šventės proga įvyko Baltijos-Skandinavijos Draugijos susirinkimas, kur įvyko ir neseniai mirusio Latvijos pasiuntinio Bilmanio paminėjimas.

Neleiskime mūsų priaugusių kartai tremtyje žūti, ištieskite jūsų dosnią ranką tremtinių vaikučiams!

800 SOVIETŲ AGENTŲ RUOSIA USA PERVERSMA

Kartu su dokumentų vagimo skandalu, Un-American Activities komisija paskelbė, kad šalyje yra 800 Maskvoje gerai paruoštų komunistų, kurie darbuojasi parengimui slapto armijos nuvertimui mūsų valdžios.

Komisijos tyrinėtojai turi žinių, kad per kelis metus šimtai Amerikos komunistų važinėjo į Rusiją, su valdžios leidimais, ir Lenino mokykloje Maskvoje pilnai pasirošę pravedimui Amerikoje revoliucijos, čia vėl grįžo niekieno nesutrukdyti.

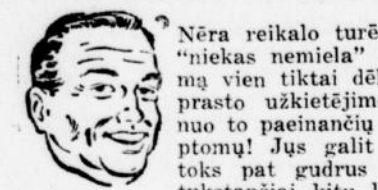
Tie sovietų agentai varo savo darbą skverbdamiesi į visokias organizacijas, tikybines sektas ir į moksleivių grupes.

Kolegių ir universitetų studentų tarpe komunistai praktikuoja net tokius būdus: komunistams studentams įrengia patalpas. Numatytus studentus pradeda į tuos namus pakviesti, ten duoda jiems pakankamai išsigerinti, ir pasako, jog jis miega galės čia lankytis, atsivesti net sau panelę, bet ta panelė turi būti "laisva nuo buržuazinių moralybės idėjų."

Tokios panelės studentams greitai ir pakišamos, paruoštos komunistinei agitacijai merginoms.

Tie Maskvos agentai savo pasekėjų grupes sudaro mokytojų tarpe, darbininkų unijoje, žydų jaunimo centruose ir tt. ir tt.

Valgyk Geriau, Išrodyk Geriau, Jauskis Geriau

Nėra reikalo turėti tą "niekas nemielia" jausmą vien tik dėl paprasto užkietėjimo ir nuo to pačiančių simptomų! Jūs galite būti toks pat geras kaip tukstančiai kitų kurie, nuo 1887 metų, žinojo ir naudojo tą garsų skilvinį toniką, liuosiantį preparatą, Triner's Bitter Wine (Kartų Vyną). Ši moksliška formulė suteikia iš specialiai parinktų pačios Gamtos šaknų, žolių ir botanikų, Jis veikia švelniai, lengvai, ir tikrai pralaukia užkietėjusių medžiagų iš žarnų. Gaukite bonką Triner's šandien ir patirkit jo stebinančią pagalbą pat. (Pastaba: jei negalite gauti Triner's iš savo artimos vaistinės, pasistiek \$1.50, kartu su savo vaistinės adresu, į: Joseph Triner Corp., 4053 W. Fillmore, Chicago, ir jums tuoj bus pasiųsta didelė 18 oz. bonka Triner's apmokėta pasta.)

TRINER'S BITTER WINE

NO BETTER TERMS ANYWHERE

LOANS TO REPAIR, MAINTAIN, MODERNIZE YOUR HOME OR BUSINESS PROPERTY

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rankiniai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivavimo, ko visada reikalauja apdraudimo kompanijos pirmą išmoką už nuostolius.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bld. Telef.: Main 1773.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas Popieriavotojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St. Telefonas: POTomac 6899

Pilnai Padengta Apdrauda. UTah 1-4515
W. DEBESIS PAINTING CO.
Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3

I. J. SAMAS - JEWELER
Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę
7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Žiedų, Laikrodžių ir visokių gražaikių, už nupigintą kainą.

Meet your old friend
"BILL" GREEN
at
VIC'S OASIS
Wade Park at 71st Street
BEST FOOD IN TOWN
Air Conditioned Good Service

P J KERSIS
609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: Main 1773.
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudimo-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Praktiškos dovanos!
Vyrams, Vaikams ir Berniukams
Dėvėjamos reikmenys, kurios pradžiugins kiekvieną jas gavusį!

★ DYKAI! Mes duodame Eagle Stamps su kiekvienu pirkiniu. Čia iškeisime Jūsų Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.
7010 Superior Avenue

THE MAY CO's BASEMENT

OHIO'S DIDŽIAUSIAS BASEMENT DOVANŲ CENTRAS

Glen Languoti Vilnų Siutai

28.00

Pasipuošk languotū šiu kilių šventės sezonu... ir iki pat pavasario! Šie puikūs siutai yra iš "American" grynų vilnos... su dviem aukštais išsiuvinais priešakyje dailiai gulinčio žiponėlio ir dviem prakirpimais sijono apacioje iš šonų. Mieros 10 iki 18.

Basement Women's Suits

Vėliausių Stilių! Patraukiančia kaina!

Grynos vilnos coat'ai

Mieros 10 iki 18

Tik vienas iš daugybės December casuals čia parodoma... kitą daugybę matysit, įvairiose spalvose — ir su gobtuvais taipgi, mierose 38 iki 44 ir pušis mierų. Apžiūrėkit gausybę spalvų medžiagų ir gausybę įvairių skirtingų pavidalų!

Duodama Lengvą išsimokėjimui

Basement Women's Coats

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka)

MIRĖ 19,300 IŠEIVIŲ LIETUVIŲ

Su šiame numeryje paduodamais mirusių ieseivių lietuvių vardais, čia skelbiamų mirusių lietuvių skaičius pasiekė jau 19,300, nuo vasario mėn. 1937 metų, kuomet DIRVOJE mirusieji lietuviai pradėta žymėti.

ELEVIČIUS Petras, seno amž., mirė spalio 30, Chicagoje. (Ukmergės ap. Pagiriu par.) Amerikoj išgyveno 43 m.

KRYŽANAUSKAS J. e. ronimas, 35 m., mirė spalio 14, Winnipeg, Man., Kanadoj.

MISKINIENĖ Marė, seno amž., mirė lapkričio 3, Scottville Mich. (Utenos aps. Anykščių m.) Amerikoj išgyveno 27 m.

URBAITIS Mykolas, pusamžis mirė lapkri. 5, Chicagoj. (Panevėžio ap. Seduvos p. Pakalniškio k.) Amerikoj išgyveno 47 metus.

KUKORAITIENĖ Juzė, pusamžė, mirė lapkri. 7, Chicagoje. (Raseinių ap. Kražių p. Greitiškių k.)

GUDŽIUNAS Dominikas, pusamžis, mirė lapkri. 4, Chicagoj. (Šidavos p. Raseinių ap. Liepkalnių k.)

GENIS Jonas J., 64 m., mirė lapkri. 4, Chicagoj. (Švenčionių par.) Amerikoj išgyveno 39 metus.

MARDOSIENĖ Ona, 56 m., mirė lapkri. 1, Brooklyn, N. Y.

KULBIS Klemensas, mirė lapkričio 2, Binghamton, N. Y.

SKYSTIMAS Ignas, 56 metų, mirė lapkri. 2, Brooklyn, N. Y.

RATKEVIČIUS Aleksandras, 57 m., mirė spalio 31, Scottville, Mich. (Samiliškės par. Trakų ap. Kietaviškių km.) Amerikoj išgyveno 38 metus.

SEREIKA Nikodemus, pusamžis, mirė lapkri. 10, Chicagoj. (Panevėžio ap. Naujamiesto p. Strilionių k.) Amerikoj išgyveno 35 metus.

ŠIDLANSKIENĖ Sofija (Marozait), pusamžė, mirė lapkri. 11, Chicagoj. (Panevėžio ap. Ramių p.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

STANEVIČIUS Feliksas, mirė lapkri. m., Lawrence, Mass.

ČAPAS Pranas, mirė lapkri. m. Chicagoj.

VALATKA Juozas, pusamžis, mirė lapkri. 7, Chicagoj. (Marijampolės ap. Rudos p.)

KURAS Jonas, pusamžis, mirė lapkri. 4, Chicagoj. (Suvalkų rėd.) Amerikoj išgyveno 38 metus.

SIDABRIENĖ Blanche S., mirė lapkri. m., Gilberton, Pa.

STIKLIUNAS Jonas A., mirė spalio 23, Wilkes-Barre, Pa.

LESEFSKIENĖ Rozalija, mirė spalio m., Wilkes-Barre, Pa.

STASINSKIENĖ Katrė, 76 m., mirė lapkri. 4, So. Boston, Mass.

ČAPLIKAS Petras, 84 m., mirė lapkri. 7, So. Moston, Mass. (Merkinės p. Samuniškių k.) Amerikoj išgyveno 62 metus.

ALABURDA Petras, mirė lapkričio 1, Lowell, Mass.

PUPLIŠ Juozas, mirė lapkri. 6, Chicagoj. (Rietavo p.) Amerikoj išgyveno 45 m.

GRIEŽYS Vincas C., mirė lapkričio m., Mahanoy City, Pa., kur buvo ir gimęs.

LUKOSIUNAS Juozas, mirė lapkri. mėn., Mahanoy City, Pa.

ANDRIKAITIS Juozas, mirė lapkri. m., Lameca, Calif.

PETRIŠAS Stasys, 59 m., mirė spalio 4, Auburn, Me.

KALKAUSKAS Ignas, 61 m., mirė spalio 17, Thompsonville, Conn. (Kauno ap.)

GIEDRAITIENĖ Teklė, mirė spalio 26, Swoyersville, Pa.

KAZLAUSKIENĖ Ona (Bernotaitė), pusamžė, mirė lapkričio 13, Chicagoj. (Tauragės ap. Žygačių p. Draudėnų k.) Amerikoj išgyveno 37 metus.

AKUCKAS Juozas, 31 m., mirė spalio 23, Montreal, Kanadoje.

MEILANIS Juozas, mirė spalio 30, Wilkes-Barre, Pa.

POCIUS Juozas, 64 m., mirė spalio 23, Waterbury, Conn.

JARUSEVICIENĖ Marė, 59 m., mirė rugpjūčio 31, Lawrence, Mass.

KONSEVECIENĖ Ona, mirė spalio 28, Wilkes-Barre, Pa.

SUDLICKIENĖ Marė, mirė 23 spalio, Wilkes-Barre, Pa.

DIRVONSKIS Juozas, mirė 29 spalio, Wilkes-Barre, Pa.

SAVICKAS Vincas, mirė spalio 29, Wilkes-Barre, Pa.

KUČINSKAS Juozas, 70 metų, mirė kovo 5, Buffalo, N. Y. (Marijampolės ap.)

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsilipti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Adoraitytė - Vičienė, iš Zagarės m., Šiaulių ap.

Balickas Simonas, iš Griebčių km., Vilkiškių ap.

Baltrunas, šeima Rapolo Baltruno. Bendoraitytė - Vaitkienė, Juzė, iš Šakių ap.

Bortkevičienė, iš Gustonių k., Panevėžio ap., su šeima.

Brasas Pranas, iš Židikų v., Mažeikių ap.

Butkus, Vladas, iš Grinkiškio, Kėdainių ap.

Cėgauskas (Cėgauskas) Antanas, išvykęs iš Šiaulių.

Cielionis, Jonas.

Čirvinskas, Petras, iš Biržų ap.

Čirvinskas, Pranas, iš Biržų ap., su nus Valentino.

Civka Simas, iš Klankių k., Veliuonų val.

Dily, Juozas, tremtinys, prašo atsilipti giminei ar kitus geradarius, norinčius jam pagelbėti išvažiuoti iš Vokietijos.

Doviatas, Apolinaras, Kajetonas ir Petras, nuo Kūrsnės.

Durska, Benediktas, Varnių v., Telšių ap.

Eigelis, Ileras ir sunus Juozas, iš Utenos val.

Galvelis, Mateušas, Ona, ir Vincas, Ibutonių k., Krekenavos val.

Giedraitienė - Juozapavičiūtė, Jona, Žaliosios v., Vilkiškių ap.

Girstauskas, Adolfas, iš Smilgių, Panevėžio ap.

Grabauskas Bronius, Smilgių km., Kontačių p.

Grigučius, Rožė Jonušienė, iš Ursulės Starčienė, Punksko v. Suvalkių ap.

Grigutis, Jurgis, Mikas ir Stasys, Punksko v. Suvalkių ap.

Grikaitės, dvi seserys, iš Pajurio, Tauragės ap.

Grinevičius, Kazys, Jušonių k., Šėtos v., Kėdainių ap.

Grybauskaitė, Irena, išvykusi iš Kauno, kur dirbo geležinkelio stotyje.

Gureckas Adomas, Adomo s., gimęs Amerikoj, tėvas iš Telšių ap.

Gureckas, Juozas, Petras ir kt. broliai ir seserys, vaikai Juozo, iš Telšių ap.

Ilgunaitė, iš Kėdainių ap., turi seseris Čičinskienę ir Kuliešienę.

Jakaitytės, trys seserys, iš Dvareikių k., Kidulių v., Šakių ap.

Jankauskas Juozas, Deiveikiškių km., Krakų v., Kėdainių ap.

Jankauskienė - Rasimytė, Kazė, iš Šiluvos.

Janušauskas, Kazys, Dziugų k., Eržvilko v., Tauragės ap.

Januška, Bronius, Krekenavos m., Panevėžio ap.

Januškevičius, Juozas, Steigvilų k., Žeimelio v.

Jegelevičienė, Liuda, kuri esanti atvykusi Amerikon 1947 m. pas seserį.

Jonušienė - Grigučitė, Rožė, Punksko v., Suvalkių ap.

Juozapavičius, Jonas ir Juozas, iš Vilkiškių ap., Jono sunus Al.

Juozas ir kiti jų vaikai.

Juozapavičiūtė - Giedraitienė, Jona, Žaliosios v., Vilkiškių ap.

Juškėvičius, Jonas, s. Jono ir Julijonos Viltaitės.

Kacienas, Juozas, Leipalingio v.

Kairaitis, Stasys, Garliavos val.

Kalvaitytė - Sitkuvienė, Elena ir vyras Juozas Sitkus.

Kaptain, August

Katulis Stasys, Semeliškių v., Trakų ap.

Kaunelis, Satarečiaus k., Užpalių v. Utenos ap.

Kazdailevičius Antanas, Telšių val.

Knyburys, Juozas, Kazlų k., Aluntos v., Utenos ap.

Kolvaitis, iš Vilkišios m., Kauno ap.

Kuisytė, Domicelė, Vainotų val.

Kulieša Boleslovas, Svedasų v., Utenos ap.

Kundrat, Anna, iš Vilkių, Kretinų ap.

Kunickas, Antanas ir Edvardas, s. Zigmo.

Kursch, Eduard, Svetlicos k., Vilkiškių ap., gyv. Milwaukee.

Kušlevičius, Juozas ir Vincas.

Kvedaras, Dominikas, Paliūnų k., Veisėjų v., Seinų ap.

Kvedaravičius Antanas ir sesuo Antanina, vaikai Tomo, iš Seirijų v.

PAREMKITE

Šiuo laiku kas metai Greater Cleveland Safety Council daro savo vajų sukleimui \$50,000 savo metinei veiklai, mokymui miesto gyventojų saugumo trafike. Šios organizacijos darbas buvo pasekmingas, kaip parodo skaitlinės: per mokyklas darbuojantis jaunimo mokymui atsargumo gatvėse, vaikų suvažinėjimo sumažinta nuo 141 1929 metais iki 34 šimt.

Ši Clevelando organizacija veikia išvien su valstijos ir visos šalies tos pat rūšies organizacijomis gyvasių gelbėjimo darbą gatvėse ir keliuose.

Jei jums pasiūlys Žalia Kryžių policijos ar ugniagesių komandos narys, aukokite kiek išgalite. Tie žalia kryžiaus ženklai priklijuojami prie automobilių stiklų arba prie langų vietoje įstaigose.

DIRVALI išsirašyti nereikia laukti pradžios metų—pasiųskit prenumeratą dabar ir Dirva jus tuoj lankys.

Laurinčius - Macikaitė, Marcijona, iš Švėksnos, vyras Izidorius.

Lekas, Jonas, Pajavonio v., Vilkiškių ap.

Leminskis Mateušas, iš Pilviškių, Vilkiškių ap.

Lenkauskas, Henrikas, sunus Vlodo, tremtinys studentas, prašo atsilipti giminei ir šiaip geradariams, norinčius jam padėti.

Liaudinskis, trys broliai Karolinos Vainorienės, iš Kretings ap.

Lukosaitė, Ursulė, Jajurio v., Tauragės ap.

Macikaitė - Laurinčius, Marcijona, iš Švėksnos, vyras Izidorius.

Mačiulis, Izidorius, Nerijų k., Eržvilko v., Tauragės ap.

Martusevičius, Antanas, Gringalių k., Krekenavos v., Panevėžio ap.

Masionis Jonas, sunus Jakubo Matelionis, brolis Petro.

Meskauskas, Juozas ir sesuo Julė, istekėjusi, iš Anykščių v. Utenos.

Monkevičius Antanas, Pumpėnų v., Panevėžio ap.

Nakutavičius, Boleslovas, iš Grinkiškio, Kėdainių ap.

Naujokas, Mikas, Ažuolynės k., Tauragės ap.

Paliulis, Petras.

Paškevičius, Antanas, Jonas, Juozas, Veronika, Satarečiaus kaimo, Utenos ap.

Putis Motiejus, Onuško v., Trakų ap.

Raciūnaitis, Matilda, Ona ir Pranciška, Pranciškabudžio km., Naudmiesčio v., Šakių ap.

Rakauskaitė Veronika, iš Kvesų k., Vilkišios par.

Rakauskas Jonas, Vilkišios v., Ruckūnų k.

Ramonas Feliksas.

Rasimytė - Jankauskienė, Kazė, iš Šiluvos.

Sabonaitė - Veličienė, Antosė, iš Raudondvario v.

Saltūnas, Antanas, Mažeikių ap.

Salugytė - Stankunienė Teodora, Vilkišios v., ir dukters Elena ir Stefanija.

Samkevičius, Jonas, iš Seduvos v., Margių, Panevėžio ap.

Sapoka (Chapoko), našlė Adomo Sapokos, ir vaikai Antanina ir Mykolas, iš Utenos.

Savokaitis Juozas, Lankupenų km., Gražiškio v., Vilkiškių ap.

Šėgauskas (Cėgauskas), Antanas, išvykęs iš Šiaulių.

Šutaitė Jaon, gimusi Amerikoj.

Šutaitis, Petronėlė, iš Benoriškių, Tauragės ap., gyv. Milwaukee.

Sitkuvienė - Kalvaitytė, Elena ir vyras Juozas Sitkus.

Skultinaitytė - Uogintienė, Paulina, Joniškėlio v., Šiaulių ap.

Stankunienė - Salugytė, Teodora, iš Vilkišios val.

Starčienė - Grigučitė, Ursulė, Punksko v., Suvalkių ap.

Stašaitis, Vladas, Stašaičių k., Šėtos v., Kėdainių ap.

Talala, Adomas ir Ignas, Kailių k.

Siesikų v., Ukmergės ap.

Tamošaitis Petras, Banių k., Eržvilko v., Tauragės ap.

Tamošiūnas Vincas, Paiglo k., Leilių v., Utenos ap.

Tamulis, Pranas, Raudondvario vl., Kauno ap.

Tauzendorfaitė - Timlierienė Adelė, iš Rudaminos v., Seinų ap.

Titlus (Tetlus), Emilis ir Ričardas, gimę Amerikoj, tėvai kilę iš Lietuvos, gyv. Brooklyne.

Urbanas, du broliai, iš Pajurio, Tauragės ap.

Urnavičiūtė (buv. Augulienė) Domicelė, istekėjusi antrą kartą ir sunus Jonas bei dukte Ona Augulienė, gyv. Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Vaičiulevičius, iš Skiraudžių parap. Marijampolės ap.

Vailionytė, Marijona, iš Paliūnų k., Veisėjų v., Seinų ap.

Daktarai prieš Medicinos Socializaciją

Amerikos Medikalės Sąjungos metiniam suvažiavime, įvykusiame St. Louis, Mo., daktarai, plačiai apsvaistę dabartinės Washingtono valdžios Federalės Apsaugos Administracijos pirmininko 10 metų sveikatos planą ir kitus jo siūlomus "socializuotos" medicinos planus, sumanę išeiti į kovą prieš medicinos socializacijos planą. Numatydami, kad kova gali būti nemenka, nutarė sukelti \$3,250,000 fondą gynyminiam dabar aukštai pastatyto medicinos priežiūros standarto.

Ta daktarų organizacija turi apie 130,000 narių, kurie kiekvienas turės sudėti po \$25 tai kovai paremti.

Prie to yra dar apie 45,000 kitų daktarų šalyje, kurie tikina taip pat norės prisidėti gynybos profesijos apgynimo nuo valdžios kontrolės.

Medicinos socializacija reikėtų paėmimą visos žmonių sveikatos globos į valdžios rankas.

700 KOMUNISTŲ LUKIA DEPORTAVIMO

US Teisingumo Departamento agentai visoje šalyje turi su laikę jau apie 700 ateivių, kurie tirdomi deportavimo atžvilkiu, kaip komunistai, suktais budaus įgiję Amerikos pilietybę.

228 tų ateivių jau yra Amerikos piliečiai, 482 kiti, kurie nėra piliečiai, bet sulaukyti už komunistinę veiklą šioje šalyje.

Pre tų, dar tyrinėjama 495 kitų ateivių, padavusių pilietybės prašymus, apie jų komunistiškų ryšių.

Dabartiniu įstatymu, deportavimui nuteistas svetimsalis bura paleidžiamas, jeigu valstybė, kuriai jis priklauso, atsisako jį prisimti, o pats deportuojamasis nesutinka vyksti į jokią kitą šalį.

Teisingumo departamentas pasiryžęs prašyti sutikimo laikyti suimtus nepiliečius komunistus kalėjimuose, iki bus rasta galimybės juos deportuoti.

SENATOBIA, MISS. VEINAS ATSIKVIETĖ 22 LATVIŲ SEIMAS

Iš Vokietijos DP stovyklų čia atvyko 22 latvių šeimos, susidedančios iš 89 asmenų, apsigyventi ir dirbti 1,500 akrų medvilnės auginimo ukį.

Ukio savininkas, A. T. Callicott, buvęs U. S. Armijos pulkininkas ir dabar lankęs Vokietiją vienos apdraudus kompanijos reikalais, pats pasirinko iš DP stovyklų minėtas latvių šeimas ir visus tų šeimų narius atsivežė į Senatobia, Mississippi.

Jie bus aprūpinti butais ir bus suteiktos reikalingos mokyklos pradėti ukio darbus. Pašokas jie atmokės nuėmę derlių.

Senatobios miestelio 2,500 gyventojų linksmai pasitiko atvykusius latvius geležinkelio stotyje.

J. K.

Vaitkienė - Bendoraitytė, Juzė, Šakių ap.

Valaitis Jonas, brolis Medicinienės, Alvyto v., Vilkiškių ap.

Vitkus, iš Malagijų, Kretings ap.

Vitkus Karolis, tremtinys, prašo atsilipti giminei ir draugui iš Vėvirėnų ir Andriejaivo v.

Vysniauskaitė, Anelė, Gudelių k., Vilkiškių ap.

Vysniauskas, Jonas ir Jurgis, s. Kosyto, Panevėžio ap.

Žebulis, Petras, Naujasodas k., Debeikių val., Utenos ap., gyvenęs Minneapolis, Minn.

Zukas, Anupras su šeima.

Zvicevičienė - Ilgunaitė, iš Šėtos v.

Zvigaitytė, Oie, gim. Amerikoj, gyvenusi Radviškių v., Šiaulių ap.

TAIP PANAUDOJA ANGLIŠKĄ SKYRIŲ

DIRVOS skaitytojas Kanadoje Ant. Kenstavičius rašo:

Viename DIRVOS numeryje pasigedau straipsnių anglų kalba, kurie nušviesdavo, dažniausiai, komunistų žiaurios ir ne teisingus darbus pavergtoje mūsų tėvynėje Lietuvoje.

Man pačiam tokie straipsniai nereikalingi, bet jie daug padeda populiarinti mūsų tautiečių kančias ir tėvynės Lietuvos ne teisėtą okupaciją angliškai kalbančios visuomenės tarpe.

Beveik visus straipsnius duodavau paskaityti savo angliškai kalbantiems bendradarbiams, o paskutiniu laiku tiesiog straipsnius iškirpdavau ir sekmačiais prikljuodavau prie savo "buto" — vagono. Jie atkreipdavo dėmesį ir susidomėjimą net ir Stalino naudai galvojančių.

Spausdinkite ir toliau panašius straipsnius. Mes visi lietuviai, kokiame svieto užkampyje begyventumėm, turime sulig galimybės šioje srityje aktyviau kitų tauty

CLEVELANDO IR APYLINKES ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4186—Atdara vakarais

Legislatures posėdis buvo audringas

Gubernatoriaus Herbert sušauktas Ohio valstijos legislatures posėdis nedavė gubernatoriui pageidaujamų rezultatų. Republikonas gubernatorius, kuris pralaimėjo rinkimus ir su sausio 1 diena baigia savo tarnybą, tikėjosi praveisti eilę didelių tarimų, paskyriną gausių sumų pinigų įvairiems valstijos projektams, tačiau patys Republikonai atstovai ne visame jam pritarė. Kiti darbai ir projektai palikti naujai legislaturai, kuri jau bus demokratų kontroliuojama ir vadovaujama Demokrato gubernatoriaus Lausehe.

ŠALPOS VAKARO APYSKAITA

Šalpos vakaro, įvykusio lapkričio 28, naujos parapijos salėje, pajamų apyskaita:

Pajamos:	
Už bilietus gauta	\$78.25
Aukos:	
Kun. dr. Širvaitis	7.50
Stephanica C. Douvan	1.00
Išlaidos:	
Piano suderinimas	7.50
Grynas pelnas	\$79.25

Šie pinigai pasiūsti lietuvių tremtinių gimnazijai Memmingene, Vokietijoje.

Rengėjai.

PADEKA

Lietuvių tremtinių moksleivių Vokietijoje vardu, kurie bus sušelpiti pinigais, gautais iš šalpos vakaro, surengto lapkričio 28, naujos parapijos salėje, visiems prie to prisidėjusiems širdingai dėkojame:

Parapijos klebonui kun. Angelaičiui, nemokamai davusiam salę ir moraliai parėmusiam vakarą pravedusiam kun. dr. Širvaičiui už gausią auką, visiems programos dalyviams, pionioms Miščiūkenei, Amšiejenei, Mudrauskienei, gausiai išplatusiems bilietus, ir visiems svečiams, savo atsilankymu prisidėjusiems prie šalpos darbo.

Rengėjai.

PADEKA

Pranui Juškai, 13616 McElhattan, Cleveland, nuvežusiam mane savo mašina 60 mylių pas savo pažįstamus lietuvius ukininkus ir padėjusiam man iš jų gauti keturioms tremtinių šeimoms ir vienam viengungiui buto-darbo pažymėjimus, kad jie turėtų teisinį pagrindą atvykti į USA, nuosirdžiai dėkoju.

Steponas Nasvytis.

RKO KEITH'S 105TH THEATRE

Šiame teatre matysite šias įdomias filmas:

Dec. 12 iki 18: "Johnny Belinda".

Dec. 19 iki 21: "June Bride".

LANKESI DAYTONE

Jonas G. Polteris su žmona buvo nuvažiavę automobiliu į Dayton, Ohio, pasimatyti su savo senai pažįstamais. Viešė jo pas St. Grincevičių, kurio tėvas nesenai atvyko iš Europos. Senasis Grincevičius kilęs nuo Marviankos, prie Kauno, iš kur paeina ir Polteris. Jis norėjo gauti žinią apie savo Lietuvoje likusius gimines.

Jūsų kaimynai, kurie Dirvos dar neskaito— norės susipažinti su DIRVA ir taps jos skaitytojais. Atsiųskit Dirvai jų adresus, jiems pasiūsim DIRVĄ su sipažinti.

Visi, kurie dabar atsiųs prenumeratos \$3.00, gaus dovanų didelį Dirvos 1949 m. sieninį kalendorių. (Kanadon prenumerata metams \$4.00, kitur užsienyje — \$4.50.)

DIRVA
6820 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio.

Gaukit savo Kalendorių

Visi vietos DIRVOS skaitytojai jau gali ateiti pasiimti sau 1949 metų Dirvos sieninį kalendorių. Pasirinkimas didelis. Daug naujų vaizdų.

Dovanai kalendorių gaus tie, kurie atnaujinis savo prenumeratą už 1949 metus, ir tie, kurie atlygins savo užvilkas prenumeratas.

PADEKA

Nuosirdus ačiū visiems draugams, kurie atsilankė su dideliu prielankumu pasveikinti mano mylimą broį Praną Alekna, kuris atvyko kaip tik prieš savo 50-tą gimtadienį. Atvažiuavo spalio 31 d., o jo gimtadienis išpuolė lapkričio 4 d. Jis savo gimtadienį atšventė lapkričio 6 d. vakare, mūsų rezidencijoje, 1849 E. 86th st., kur prisirinko mūsų artimų draugų pilnas didelis namas. Daug buvo ir iš tremties atvykusių svečių. Visų linksma šypseną, sveikinimai džiugino kartu ir mane. Tariau nuosirdus ačiū visiems už sveikinimus ir dovanas, kuriomis apdovanojote mano broį. Ir jis visiems nuosirdžiai dėkoja.

Jonas Alekna.

DUOS DARBININKAMS SVESTI

Didelė dauguma Clevelando industrijų duos savo darbininkams ilgesnį švenčių laikotarpį, kaip industrijų sąjunga praneša.

Kalėdos ir Nauji Metai bus šventadienį. Dirbtuvės gi pasiryžusios savo darbininkus paleisti iš darbų penktadienį nuo pietų.

MIRIMAI

GRISKIENĖ Katarina (našlė), apie 80 metų, nuo 2047 Hamilton ave., mirė gruodžio 6 d., pamaldos įvyko gruod. 9, St. Columbkille bažnyčioje; palaidota Kalvarijos kapinėse.

Paliko vienas sunus, Thomas Pleta.

Jos laidotuvių rūpinosi Mrs. E. Pikelis ir Mrs. M. Neura.

Laidojime patarnavo Jakubus Funeral Home.

THE GREAT WALTZ prasidės gruodžio 6

Pats gražiausias ir įdomiausias Cleveland 500 patiekiamas muzikalis veikalas, "The Great Waltz", Cleveland Public Hall, prasidės pirmadienio vakare, gruodžio 6 ir tęsis visą tą savaitę. Ši operetė vaizduoja garsaus valse karaliaus Johann Strauss ir jo sunaus gyvenimą. Jo sunus taip pat pragarsėjo, kaip ir tėvas, pasaulyje dar ir dabar mėgiama valse muzikos kompozicijomis.

Vadovaujamas roles šiame veikle dainuos ir vaidins Susanna Foster, Kenny Baker, Wilma Spence ir Patricia Bowman.

Lankykitės savo Klube!

Amerikos Lietuvių Piliečių Klube penktadienio vakarais gausite skanių bulvinių blynų, šviežios žuvies, prie to visokių išsigėrimų. Klubo nariai prašomi dažniau prisiminti apie savo Klubą.

Dabar jau laikas nariams ir įsigyti naujas 1949 metų korteles. 6835 Superior ave.

Venetian Blinds

Norit pagražinti savo namų langus naujais VENETIAN BLINDS ir WINDOW SHADES? saukite:

J. PEČIULIS

Telefonas: IV 3348
19206 Kildee Ave.
Cleveland, Ohio

RUOSIA 'MARCH OF DIMES' VAJŲ

Sausio mėnesį, 1949 metais, kaip per eilę metų praėjus, Clevelande bus "March of Dimes" vajus. Šiam vajui miestas išanksto ruošiasi. Sutvarkyta vajaus vadovybė ir darbo planai.

Vajus bus tarp sausio 14 ir 31, kaip Nacionalio vajaus dalis, sukelimui šalyje kelių milijonų dolerių kovai su taip vadinamu "infantile paraližium". Šis vajus sujungtas su a. a. Prez. Rooseveltto gimtadienio paminėjimu. Kaip žinoma, F. D. Roosevelt, jaunas vyras budamas, buvo staiga tos ligos parbloktas. Jis niekad ir neišgyjo, jis iki mirties nevaldė savo kojų. Prezidentu likęs, jis pagelbėjo įkurti visuotinę fondą kovai su paraližium.

EGLAIČIŲ DAUGYBĖ

Kalėdų eglaičių iki šiol į Clevelandą atvežta jau net 34 prekinių vagonai. Pernai iki to laiko buvo atvežta tik 13 vagonų.

Eglaičių pardavėjai tikisi padaryti daug biznio. Tik nežinia kaip pirkėjai jas graibstys, jeigu kainos bus aukštos, kaip kitais metais.

Šventėms privežama į miestą daug ir maisto:

Šią savaitę atvežta 50 vagonų bulvių, 27 vagonai salotų; 36 vagonai vaisių.

GRAŽI ŽIEMA

Svelnus gruodžio mėnuo šiomet yra tikras malonumas. Kitiems metais sniego pasirodydavo apie Padėkos dieną, šimet oras nešaltas ir sniego nesimato iki antros gruodžio savaitės. Temperatura buna tarp 25 ir net 60 laipsnių kai kuriomis dienomis. O yra buvę šalčių ir žemiau zero gruodžio pradžioje.

Vidurvakarinėse valstijose, anapus Chicago, žiema parodė savo dantis jau peritą savaitę. Sniego pūgose ten žuvo apie 20 žmonių.

RUKYTOJŲ DĖMESIUI

PO CIGARO ISPARDAVIMAS RUKOMŲ REIKMENŲ
Viskas atiduodama už pusę kainos!

PIRKIT ČIA KALĖDINĖMS DOVANOMS TABAKĄ
IR KITAS REIKMENIS — SUTAUPYSIT PINIGŲ
Pilniausias pasirinkimas Cigarų, Cigaretų, Tabakų, Pypkių ir kitų dovanų reikalingų rukoriams.

SUPERIOR SMOKE SHOP

7031 SUPERIOR AVENUE

Atdara vakarais iki 9:00 prieš Kalėdas

Frank and Joseph Portaro

announce

the **OPENING** of **ANOTHER**
Frank Portaro Beauty Salon

at Cedar Center

MONDAY, DEC. 6

Their **BEAUTIFUL, AIR-CONDITIONED** salon and large staff of expert hairdressers, including **FIVE MALE STYLISTS**, will continue to serve their many patrons with every possible convenience.

For your **NEXT APPOINTMENT** phone either of these **TWO** convenient locations:

13918 Cedar Rd. (University Heights)

FA 1415

13592 Euclid Ave. (E. Cleveland)

LI 9191

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

LETTERS FROM BEHIND THE IRON CURTAIN

As in the other two Baltic republics, the Soviets are striving to introduce the kolkhoz system in Lithuania in the face of the most determined resistance of the rural population backed by the partisans. The pressure brought to bear on the farmers is very great as we read in a letter by an old Lithuanian farmer, which was secretly smuggled to Sweden:

"In former days our village of three thousand inhabitants had one elder, one recorder, one clerk and two police constables, altogether five officials. Now there are four Russian policemen, three MVD and four MGB (Ministry of Public Security) functionaries, 43 MVD soldiers and 24 other civil servants and we must not only feed these Soviet bureaucrats but also clothe them, and they live like pigs and have taken the best houses and the coats and furs they have on are known to us, for they are our own which they took from us for the kolkhozes in de-kulakizing. And they have prostitutes in their service as clerks at the nearest town and many villages are without labour and nobody knows what tomorrow may bring."

Didelės Imtynės Arenoj

Jack Ganson rengia nepaprastas imtynes Arenoj antradienį, gruodžio 14.

Viena, tai bus Moterų Vakaras, kur dalyvaujančios moterys gaus daug įvairių dovanų. Vyras ar moteris pirkdami vieną tikietą už pilną kainą kitą gaus nemokamai, tik apmokant federalius taksus už jį.

Ta vakarą bus išdalinta įvairių dovanų \$1,000 vertės, traukiant tikietus turinčiųjų numerius. Laimėtojai turės būti ten pat Arenoje ir po išaukimo jų numerio tuoj nueiti pasiimti dovanas.

Imtikai tą vakarą bus: John Pesek, buvęs pasaulinis čempionas, kurio priešas bus laimėtojas Don Evans-Dr. Ed Meske imtynių, įvykusių gruodžio 8.

Taip pat bus "tag team" imtynės, kuriose dalyvaus keturių moterų stipruolės, ir kitos poros gerų imtiku.

Imtynių pradžia 8:30 v., tikietus galima pradėti pirkti 7 val.; kainos: \$2.40 ir \$1.80 rezervuoti, ir \$1.20 nerzervuoti.

ipients fear of what may be in store for them.

In 1934 new coal mines were opened at Vorkuta in Arctic Russia and among the two million slave laborers there are many Lithuanians, mostly intellectuals and peasants. They live in wooden barracks infested with vermin. The climate is murderous. The majority die for lack of hygiene and medicines. Even children and women are sent out to cut timber and they mostly succumb to heart trouble. The prisoners receive only three pints of water per day — to quench their thirst, to

keep themselves clean and to wash their clothes. All work and no sleep in the same clothes with never a prospect to a change.

The people in Lithuania are allowed to send parcels to their deported relatives and a typical reply is the letter of a deported woman telling how her daughter is dying and her son getting weaker with every day that passes as they have no food. The letter concludes by saying: "If you can send anything, then send what you feed to the pigs and chicken for here in the Urals even that is more than good."

Help Wanted -- Female

GIRLS FOR CHORUS

EXPERIENCE NOT ESSENTIAL

INSTRUCTION FURNISHED AT THEATRE
EXPENSE WHILE YOU ARE WORKING.

EXCELLENT SALARY AND CONTINUOUS
PLEASANT ENGAGEMENT.

Apply at the Theatre, daily, between 1 and 4
in the afternoon, or between 7 and 10 at nite.

ROXY THEATRE

EAST NINTH STREET AT CHESTER

Look what you're missing without TELEVISION

WONDERFUL ENTERTAINMENT EVERY WEEK
Television entertains, informs, thrills, gives you laughs. Bring its pleasures into your home now. New programs are being telecast every week. The longer you wait... the more you miss! With television you've got your finger on the pulse of the world. The whole family will love it!

see! hear! everything with
triple thrill by... **Admiral**

**MAGIC MIRROR
TELEVISION**
with the clearest picture
of them all!

FM-AM RADIO

**3-SPEED AUTOMATIC
PHONOGRAPH**

An amazing new Admiral development! Plays both standard records and the new L.P. (Long Play) 45 MINUTE "MICROGROOVE" RECORDS. Outmoded all other record players. Before you invest... investigate! See Admiral first!

Complete Home

Entertainment all in **ONE** luxurious Console

Save up to \$300.00 on this finest of all COMPLETE HOME ENTERTAINMENT consoles! Television pictures appear bright, clear, and steady on a big direct-view 18-inch picture tube (32 sq. in. screen). Super-powered chassis includes full 13-channel reception plus automatic image lock-in. Here, too, is a powerful FM-AM radio with matchless tone and performance. And finally... the newest of the new... an amazing 3-SPEED AUTOMATIC PHONOGRAPH which plays both standard records and the new L.P. (Long Play) 45 MINUTE "MICROGROOVE" RECORDS. Yes, all of this... augmented by exquisite cabinetry of superb workmanship... only 48 inches wide! See Admiral first... and see the finest!

\$549.50

EASY PAYMENT TERMS...
FREE HOME DEMONSTRATION

How Many Tubes?
Most television sets utilize one of three basic tube circuits: 21 tubes* for nearby reception; 26 tubes* for intermediate distance; 30* tubes for maximum distance. Admiral employs the 30 tube circuit to give you the clearest picture of them all even in outlying areas.
*Including rectifiers and picture tube.

VICTORY FURNITURE & APPLIANCE CO.

Complete Home Furnishings

CONVENIENT BUDGET PLAN

10412 SUPERIOR AVE.

(Cor. E. 105th)

CEdar 3610

Open Evenings Until 9:00

Free Parking in Rear of Store